

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

EGY ÉVRE: 30.— P FELELVRE: 15.— P NEGYEDEVRE: 7,50 P

Előfizetési díj vállalatok, társaságok és intézmények részére egy évre 40.— pengő, fél évre 20.— pengő.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FŐSZERKESZTŐ:

DR. KARÁCSON JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. TELEFON: 118-489

Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.450

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban állástkeresők részére egy szó egyszeri közlése 13 fillér, vastag betűkkel 28 fillér. Másoknak e díjak kétszerese

A hirdetési díjak előre fizetendőek

Nagyhirdetések ára: egy hatodhastásos 35 milliméter széles millimétersor egyszeri beiktatása 26 fillér, 75 milliméter széles egyszeri beiktatása 78 fillér

A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget

BETÖLTENDŐ ÁLLÁSOK

Keresek mielőbbi belépésre ügyes, munkaszerető fiút molnártanonc-nak. Szili malom, Somogy-nagybajom. 12865

Gépészt keresünk 50 HP stabil gép, 60 HP szivógázmotorhoz. — Villamos-szakmában jártasak előnyben. Villamosművek Rt., Vasvár. 12730

Molnárségédet keresek tebrud 15-éves belépésre. — Véméndi Hengermalom, Véménd, Baranya megye. 12772

Elsődrendű gépészt keresek faigazgatók mellé, aki a gépek szerelésében jártas és általános gépész ismeretű. Eddigi munkakör megjelölésével, bizonyítványmásokkal beküldésével, fizetési igény feltüntetésével. Ajánlatok Bucs József műmalom, Kézdivásárhely címre küldendők. 12790

Azonnali belépésre keresek molnárségédet háromjártatú visszahajtós vízimalomba, fizetés 150 pengő és ellátás. Peregovits János, Alsóúti, Fehér megye, vasút Martonyvásár. 12897

Keresünk azonnali belépésre molnárségédet. Fizetés megjelölésével. Csepessányi Géves. 12813

Gépészt keresek 60 HP szivógázmotor kezelésére, elcséjre vagy azonnali belépésre, fizetés megjelölésével. Plessek és Halász malom-bérlők, Zalaszántó. 12816

Gépész-fűtőt keres szárlót üzem, aki vállalja az összes gépek felügyeletét, lehetőleg ércsen a villamos motorokhoz is. — Ajánlkozások eddigi működéséről és szakképzettségéről ismertetéssel és a fizetési igények megjelölésével. Szárlót üzem, Siklós címre küldendők. 12817

Buchvart Jánosné soltárdára-kezelő, érvényes ipariigazolvánnyal rendelkező molnárt azonnali belépésre, fizetés megjelölésével. Csak olyannak jelentkezzenek, akiknek az ipariigazolványuk megvan és azt jelentkezőskor hozzák megkukkat. 12826

Azonnali belépésre keresünk fiatal molnárségédet. Mobilia Rt., Szentes. 12833

Nőtlen molnárt keresünk Budapesti telepre lakás, fűtés, világítás természetesen. Brádi Asványörök XIII, Csöde-utca 2/b. 12835

Ötjártatú visszahajtós malomban önállóan dolgozni tudó segédet azonnali belépésre, fizetés megjelölésével. Tarján Márton, Pusztavám, Mór mellett. 12841

Motorkezelőt 20 HP fa-és széntüzeltésű motorhoz 1-re vagy 15-re felvezeték. Utiköltséget hat hónap után megtérít. Tavalyi Géza malombérlő, Nemesdéd. 12851

MÁV 80 HP felstabil gép-átörös vizsgáló bűró, megbízható, szorgalmas gépészt keresünk, aki esetleg a fűtést is vállalja. Ajánlatokat fizetési igények feltüntetésével küldjünk. — Balassagyarmati Gőzmalom. 12844

Azonnali belépésre keresek betonszéntüzelésű motorhoz értő, ki-mondottan jó szakember gépészt. Berger-malom, Földes. 12855

Ötvenkettes Martos barnaszemes motorhoz kezelőt keresünk azonnali, ki a fűtést is vállalja. Zaka Zoltán, Szank. 12865

Ügyes molnárségédet keresek mielőbbi belépésre. Brószil-malom, Kiskőrös. 12866

Azonnalra egy nős és egy nőbőlen molnárségédet felvezeték. Fizetés megjelölés szerint. — Hajdinák, Kiszasszonyta, posta Magyar-mecske. 12872

ÁLLÁST KERESŐK

Főmolnári állást keres 36 éves, református, kiscsaládú, mestertanított szakember helyettesítő közép- és nagy-malmi gyakorlattal. Lisztek minőségért és kiaknázásáért teljes elkötelezettséggel. Nagyobb malmok azonnali, meghívását kéri Erőss Lajos, Topolya. 12860

Gépész tanult lakatos, 49 éves, állást keres, gazdasági, malmi, gégyári, szeszgyári, léglá- és fűrészelési gyakorlattal. Szabó Vince gépész, Zákány-Telep, Gőztelep-lagvár, Somogy megye. 12737

Gépészi állást keresek több évtizedes malmi gyakorlattal rendelkező, szivógázmotor kezelésében, valamint karbantartásában, esztergályozásban, hegesztésben, gép-lakatos munkálatokban teljes szakértelemmel rendelkező, próbaidőt elfogadok. Szives meghívást kér Lovass Péter gépész, Kisújszállás, Bocskay-utca 41. 12763

41 éves, kiscsaládú molnárral 23 éves gyakorlatjal jobb segédt vagy kezelőt állást keres február 1-re fizetési megjelöléssel. Uradalom-ba is menne, csak állandó munkára, Komoly urak meghívását kérem, akik a malmi javítást értik a tudják. — Klug Gyula, Simontornya, Mé-száros-utca 4. 12805

Borsó, köles, árpagyony kis- és nagy-malmi gyakorlatjal vezetői állást keres. Cím a kiadóban. 12808

Malomba vagy más nagy-gépeznek, vagy esztergályos-nak elmennek. „Lakás kell 12821” jellegre a kiadókba kérem a meghívást. 12821

Malomvezetői vagy tisztviselői állást keresek, mint az összekötő rendszerű őrlemben teljes megfelelő gyakorlata van. Csak ki-mondottan hadiüzemek meghívását kéri fizetési megjelölés-sel. Cím a kiadóhivatásban. 12831

24 éves, nőbőlen molnárségéd állandó állást keres, hogy a visszahajtós, mint az összekötő rendszerű őrlemben teljes megfelelő gyakorlata van. Csak ki-mondottan hadiüzemek meghívását kéri fizetési megjelölés-sel. Cím a kiadóhivatásban. 12831

24 éves, nőbőlen molnárségéd állandó állást keres, hogy a visszahajtós, mint az összekötő rendszerű őrlemben teljes megfelelő gyakorlata van. Csak ki-mondottan hadiüzemek meghívását kéri fizetési megjelölés-sel. Cím a kiadóhivatásban. 12831

24 éves, nőbőlen molnárségéd állandó állást keres, hogy a visszahajtós, mint az összekötő rendszerű őrlemben teljes megfelelő gyakorlata van. Csak ki-mondottan hadiüzemek meghívását kéri fizetési megjelölés-sel. Cím a kiadóhivatásban. 12831

24 éves, nőbőlen molnárségéd állandó állást keres, hogy a visszahajtós, mint az összekötő rendszerű őrlemben teljes megfelelő gyakorlata van. Csak ki-mondottan hadiüzemek meghívását kéri fizetési megjelölés-sel. Cím a kiadóhivatásban. 12831

24 éves, nőbőlen molnárségéd állandó állást keres, hogy a visszahajtós, mint az összekötő rendszerű őrlemben teljes megfelelő gyakorlata van. Csak ki-mondottan hadiüzemek meghívását kéri fizetési megjelölés-sel. Cím a kiadóhivatásban. 12831

24 éves, nőbőlen molnárségéd állandó állást keres, hogy a visszahajtós, mint az összekötő rendszerű őrlemben teljes megfelelő gyakorlata van. Csak ki-mondottan hadiüzemek meghívását kéri fizetési megjelölés-sel. Cím a kiadóhivatásban. 12831

24 éves, nőbőlen molnárségéd állandó állást keres, hogy a visszahajtós, mint az összekötő rendszerű őrlemben teljes megfelelő gyakorlata van. Csak ki-mondottan hadiüzemek meghívását kéri fizetési megjelölés-sel. Cím a kiadóhivatásban. 12831

24 éves, nőbőlen molnárségéd állandó állást keres, hogy a visszahajtós, mint az összekötő rendszerű őrlemben teljes megfelelő gyakorlata van. Csak ki-mondottan hadiüzemek meghívását kéri fizetési megjelölés-sel. Cím a kiadóhivatásban. 12831

24 éves molnárségéd állást keres kis-és nagy-malmi gyakorlattal, szivógázmotor kezelésére vállalom, távolsgát nem határoz. Szives meghívást kéri fizetési megjelölés-sel Balla Sándor, Veszto, Kályn-út 8. 12819

Gépész összes vezérmű-vekről vizsgázott géplakatos hosszú malmi gyakorlatjal állást keres. Gép-javítást, szerelést vállal. — Veres Gyula főgépész, Tiszaföldvár. 12857

36 éves, nő molnári, ke-tel, vagy jobb segédt állást keres, az őrle-mben ágában jártas vagyok, csakis állandó munkát, vissz-számazást is elvállalok. — Szatmár, Szabocs, Péreg vármegyei előnyben. Üzem-és fizetési megjelölés kérék. Kósa Ferenc, Nyíregyháza, Dobro-ceni-utca 47. 12858

Nőtlen molnárségéd össze-kötött és visszahaj-tós malomba, gyakorlattal, csakis állandó állást keres. Szives meghívást vár fizetési megjelöléssel. Illyés József, Vecsés, Angyal-utca 7. 12863

Főmolnári, kezelői állást keresek bármilyen rendszerű malomba, bármikorra, 42 éves, Komoly, rendszeresítő szakember, óvadékok ad, esetleg malmot hal-járatig bérelne. Felelősketre elmenne, ipariigazolványa van. Szives meghívást kéri „Főmol-nár 12864” Farad, postahiva-tal. 12861

Vezető- és kezelőmolnári állást keresek, jó bizonyítvánnyal, magas szak-tudással. Komoly cég becses meghívását kérem, állandó munkára. Cím Fazekas Fe-renc molnármester, Kézdivásárhely, Beilten-ú. 6. 12867

Bármilyen malom vezet-ését, könyvelését, a legna-gyobb hozzáértéssel szükséges leució mellett felelősséggel vállalom, esetleg jobb segédt állást is vállalom. 20 éves rk. molnárségéd vagyok, m. ktr. Felsőipariiskolán a molnári-ipari tanfolyamot jó eredménnyel végeztem. Csak munkát, becsületi és tudást érde-kel. tudó urak meghívását kérem, meghívásra szemléve-sen elmennek. Erdeltőlre részletes ajánlatot és fényké-peket küldök. „Komoly szakem-ber 12868” jellegre a kiadó-hivatáshoz küldjék. 12868

Főmolnári, részben molnári, zelői állást keres az őrle-mben ágában és az összes malmi könyvelésben jártas fiatal szakember. Csak állandó állásra pályázok, ezért csak komoly malomtulajdonos urak meghívását kéri. január 15-én saját malombejelenté-vel, óvadékkal rendelkezik. Aján-latokat üzem-és fizetési megje-löléssel kéri Gruber István molnármester, Kéthely, So-mogy megye. 12869

Főmolnári, részben molnári, zelői állást keres az őrle-mben ágában és az összes malmi könyvelésben jártas fiatal szakember. Csak állandó állásra pályázok, ezért csak komoly malomtulajdonos urak meghívását kéri. január 15-én saját malombejelenté-vel, óvadékkal rendelkezik. Aján-latokat üzem-és fizetési megje-löléssel kéri Gruber István molnármester, Kéthely, So-mogy megye. 12869

Főmolnári, részben molnári, zelői állást keres az őrle-mben ágában és az összes malmi könyvelésben jártas fiatal szakember. Csak állandó állásra pályázok, ezért csak komoly malomtulajdonos urak meghívását kéri. január 15-én saját malombejelenté-vel, óvadékkal rendelkezik. Aján-latokat üzem-és fizetési megje-löléssel kéri Gruber István molnármester, Kéthely, So-mogy megye. 12869

Főmolnári, részben molnári, zelői állást keres az őrle-mben ágában és az összes malmi könyvelésben jártas fiatal szakember. Csak állandó állásra pályázok, ezért csak komoly malomtulajdonos urak meghívását kéri. január 15-én saját malombejelenté-vel, óvadékkal rendelkezik. Aján-latokat üzem-és fizetési megje-löléssel kéri Gruber István molnármester, Kéthely, So-mogy megye. 12869

Főmolnári, részben molnári, zelői állást keres az őrle-mben ágában és az összes malmi könyvelésben jártas fiatal szakember. Csak állandó állásra pályázok, ezért csak komoly malomtulajdonos urak meghívását kéri. január 15-én saját malombejelenté-vel, óvadékkal rendelkezik. Aján-latokat üzem-és fizetési megje-löléssel kéri Gruber István molnármester, Kéthely, So-mogy megye. 12869

Főmolnári, részben molnári, zelői állást keres az őrle-mben ágában és az összes malmi könyvelésben jártas fiatal szakember. Csak állandó állásra pályázok, ezért csak komoly malomtulajdonos urak meghívását kéri. január 15-én saját malombejelenté-vel, óvadékkal rendelkezik. Aján-latokat üzem-és fizetési megje-löléssel kéri Gruber István molnármester, Kéthely, So-mogy megye. 12869

Főmolnári, részben molnári, zelői állást keres az őrle-mben ágában és az összes malmi könyvelésben jártas fiatal szakember. Csak állandó állásra pályázok, ezért csak komoly malomtulajdonos urak meghívását kéri. január 15-én saját malombejelenté-vel, óvadékkal rendelkezik. Aján-latokat üzem-és fizetési megje-löléssel kéri Gruber István molnármester, Kéthely, So-mogy megye. 12869

Főmolnári, részben molnári, zelői állást keres az őrle-mben ágában és az összes malmi könyvelésben jártas fiatal szakember. Csak állandó állásra pályázok, ezért csak komoly malomtulajdonos urak meghívását kéri. január 15-én saját malombejelenté-vel, óvadékkal rendelkezik. Aján-latokat üzem-és fizetési megje-löléssel kéri Gruber István molnármester, Kéthely, So-mogy megye. 12869

Főmolnári, részben molnári, zelői állást keres az őrle-mben ágában és az összes malmi könyvelésben jártas fiatal szakember. Csak állandó állásra pályázok, ezért csak komoly malomtulajdonos urak meghívását kéri. január 15-én saját malombejelenté-vel, óvadékkal rendelkezik. Aján-latokat üzem-és fizetési megje-löléssel kéri Gruber István molnármester, Kéthely, So-mogy megye. 12869

Főmolnári, részben molnári, zelői állást keres az őrle-mben ágában és az összes malmi könyvelésben jártas fiatal szakember. Csak állandó állásra pályázok, ezért csak komoly malomtulajdonos urak meghívását kéri. január 15-én saját malombejelenté-vel, óvadékkal rendelkezik. Aján-latokat üzem-és fizetési megje-löléssel kéri Gruber István molnármester, Kéthely, So-mogy megye. 12869

Köszönet a pályázó urak-nak, a hirdetési állás betöltését. — Jászpáti Gözmalom Rt. 12870

VEGYESEK

„Zéno!” szíjkenőcsöt vegyen! Ugy folyékony, mint rudatában kitűnő minőségben szállítjuk. **Bachrach Testvérek** mernokok, Budapest, VII., Szérvetseg-utca 36/b. 2862

Deák Ilés főmolnári Dunaszerdahely, vállalja malmok évi szaktanács-adását, tervek, diagrammok, számszámok kidolgozását és a mai körülményekhez igazított átalakítását. 7605

8—14-jártatú malmot keresek bérbe, megfelelő tőkével és szakudással, szivógázmotor, viz-gyagy villanymeghajtással. **Juhász Sándor, Margitka, Hilt-ber-utca 71.** 12814

Tartalékhangerek teljes vastagságban 21-es, 9/14-es és 30/60-as hengerekhez kaphatók. — **Kriszthaber Károly, Budapest, XIII., Láng László-ú. 6. 2542/2**

Wörner 3-as sz. hegyező-gép és Besser 3-as Rentálé eladók. **Jahn József** malomberendezési vállalat, Budapest, V., Wahrmann-utca 6—8. szám. 12781/1

Malomszereléseket rosszul működő malmok rend-behozását, érleli diagrammok készítését, felelősség mellett vállalom. **Fáber malomfeszere-ngetési vállalkozó, Budapest, Nagyatádi Szabó-utca 23. föld-szint 20.** 2580/2

Vennék 10 járatig malmot, vagy kisebbet bé-relnék. **Öz. Ecker Mihályné, Rákosszentmihály, Budapest-út 70.** 12812

Darálóköveket függőkő-ve darálókat minden nagyságban, ki-váló nagy végzőképességgel ga-rantálva szállít **Vulkan** malomkőgyártó, Ajka. 10723

Villanymotorok 5,5 HP-ig III fázis 220/380 Volt rövidre zárt és csúszótölgű-rűs motorok eladók. **Kovács Artur, Budapest, Akáca-utca 40. szám.** 12811

Felvonók egyszerű és dupla, lisztkéverő felvonók, raktárról kaphatók. **Gruber István malomépítő és műszaki üzlet, Szentendre, vá-rosi iroda Budapest, Váci-út 47/d.** 5000/5

Varrógépeket, segédmo-torokat, esztergályos szerszámokat, ma-gógépet, sheppinget romok-szobán is vásárolunk. **Király, Debrecen, Hunyadi-utca.** 12810

42 collos francia kőpárti keresek, újat vagy keveset használtat, roz-szkopa kioldásához. **Csiba-malom, Hajdúnánás.** 12799

Modern golyóscsapágyas Turbó exhausz-torok teljes malomspirációjára különböző méretekben. **Kap-hatók Kriszthaber Károly, Bu-dapest, XIII., Láng László-ú. 6.** 2542/5

29/600, 21/a, 22, Ganz-bar-bélekhangerek, 450 mm átmérőjű vasexhausztor. **Kapható Rácz Árpád és Tsa, Budapest, VI., O-utca 7.** 3001/2

Platinázott, borganyozott és koptató szövete-tek, grafikos kender tömítés, szíjkenőcs, szíjragasztó stb. anyagok beszerezhetők **Császár József műszaki cégnél, Bu-dapest, Király-utca 82.** 2827

Eladó 8 HP Bekk-és Berg-mann-gyártmányú faszéntüzelésű motor ge-nerátorral kocsára szerelve. **Erdélyi István, Borsod-malom, Nagyvásáros, Borsod megye.** 12845

Szállítócsigák különféle méretekben azonnal szállíthatók. **Kemény Manó, Budapest, V., Akadé-mia-utca 21.** 3006/1

Eladó Tiszavidéken község-ben egyedüli jór-galmú, tizjártatú vasmalom feléresze. Cím a kiadóban. 12809

Eredeti Schermann-féle tö-retkorpagép azonnal szállítható. **Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-ú. 21.** 3163/5

Jobb daráló malmot, eset-leg olajütővel vagy mánket-űvel, vagy kisebb malmot keresek megvételre, esetleg ötjártatú malmot feléreszéért elcserezném. **Gábor-malom, Páhi, Pest megye.** 12730

Fogaskerékgyártás, spirális (magyerméretben is) **Komó, Nagyudapest, főúteg-ly-hegészés cikkaromosan ga-ranciával, mágnesezés, lej-padmunkák, öngözmotor, hengercsiszolás. Osgyan mér-nök, Békéscsaba.** 12806

Hidraulikus olajsajtót, eset-leg teljes berendezést keresek megvételre. **Ajánlatokat „Olajsajtó 12802” jellegre a kiadóhivatáshoz ké-ldjék.** 12802

Megvételre keresek egy jökrészű malmot 6—20 járatig város-ban, vagy város mellett. Cím a kiadóban. 12719

Eladó 5 dupla és 5 szimpla felvonó fej és láb teljesen új vasalás nélkül, 1 darab gyári kétrészes új 1700 mm átmérű, 220 mm talp-szélességű fakerek. — **Rafay Mihály malomasztalos, Sza-badka, Homok-utca 66.** 12775

Gőzlokomobil 16,60 m² fűtőfelülettel eladó, esetleg gépezet nél-kül, gőzfeszítés céljára. — **Gosztányi Gépgyár, Budapest, Csáky-utca 55.** 12823

300x600-as dupla, jókarban lévő vasszekeré-nyes hengert és jókarban lévő 10—12 mázsás hámozógépet keresek megvételre. — **Takács Gyula, Cséce, Nógrád megye.** 12781

Malmot eladri, venni, bér-beadni, herbvenni akar. forduljon **Fiseshof Sándor** 30 év óta fennálló malom-közvetítő irodájához, **Szék-szár-dón.** 10261

Hengerszék vas-és fa-ge-nyűs szerkezetű kivitelben kaphatók. **Kemény Manó, Budapest, V., Akadé-mia-utca 21.** 3163/6

Eladó használt dupla Gaz-dasági és Seck fel-bontógépek. **Kozma Sándor, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 35.** 10743

Eladók 21. sz. hengerekhez tartalékhangerek. — **Kozma Sándor, Budapest, VII., Podmaniczky-utca 35.** 10440

Minden kereskedelmi őrle-ménybizonyosnak nélkülöz-hetetlen a gabonafajlýmérő. Ezt állandóan raktáron tartja **László Miklós műszaki keres-kező, Budapest, VII., Nagy-atádi Szabó-utca 33.** Telefon: 221-228 2733/2

Keresek sörgös megvétel-re 1 drb. 100—120 HP stabil gőzgépezet, komplett kazánnal és gőzgep-pel. „Készpénztízítés 12846” jellege alatt. 12846

Eladó 2 drb. használt, de gyárilag javítva, felső meghajtással, 6 részű szabadonlengő síkszita. **László Miklós műszaki üzlet, Bu-dapest, VII., Nagyatádi Szabó-utca 33.** Telefon 221-228. 2733/1

Solt községben lévő Er-sszében hengermalmot **Smelez és Sze-gedi** uraktól megvételre. Fel-hívom az esetleges hiteltel-eket, hogy követelesüket 1944 január hó végéig jelezzék be. **Kiss Vince, Szarvaspuszta, up. Sárszentmiklós.** 12839

Golyóscsapágyak csap-ágy-bázak, használtak, újak, transz-missziók, alkalmi áron: **Nánási Sándor** Budapest, V., Tutaj-utca 1. Váci-út 66-nál. 2036

Síkszita 2 és 4 részű sza-badonlengő kapható **Riez Áron és Társa, Budapest, VI., O-utca 7.** 5301/b

Szabadonlengő felsőten-gely-meg-hajtású síkszítákat, 3—4—5—6 részű, szimpla és dupla ala-csonyitípusú reform darabisz-ítőt és teljes malomberende-zési cikkekkel jutányos árban szállítok. **Fáber Sándor** malom-felkészítési vállalat, Buda-pest, Nagyatádi Szabó-utca 23. földsz. 20. 2880/b

Motorokat csutka, bar-csuzénüzemre 10—150 HP teljesítményig szállítunk. Gyári főjavításokat, hengerfűrűsokat, csiszolókat, dugattyúkat, gyűrűket, henger-fejeket, főtegeléket előnyös árban készítünk. **Atalaktí-ások** mind üzemre vállalom. **Csereszleket** kötünk: **Kurucz Testvérek** gépipari vállalat, Budapest (VI., Angyalföldi-út 6. szám.) 2038

Felvonók és felvonó golyóscsapágyak, he-lyre- és bármilyen malom vasontvény, zsáktartók stb. **Kapathók: Gruber István malomépítő és műszaki üzlet, Szentendre, Városi iroda: Bu-dapest, Váci-út 47/d.** 5000/3

Elektromotorok dinamók, generá-torok minden nagyságban és áramnerem jutányosan kapha-tók, cserélhetők, javíthatók garancia mellett: **Kékkő Ist-ván, Budapest (VI., Nagymező-utca 66.)** 2011

Varrósíjnal olesóbb és jobb használatra kész szíjragasztó. **Eredeti békemínőség és legol-csóbb ár. 1 kg 26,80 P, 1/2 kg 13,40 P + 15% felár. — Tolnai Béla és Társa műszaki cikkek raktára, Budapest, VI., Horn Ede-utca 20.** 8484/1

Porszűrőgépek különféle nagyság-ban **Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-ú. 21.** 316

Besser 3. sz. Rentaber, 2. sz. hámozógép, raktárról kapható: Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., O-utca 7. 3001/c

1. számú Graepel Nemzeti tisztító-kölyözővel, használt, gyárilag javított, eladó. Fáber malomépítész, Budapest, Nagyatádi Szabó-u. 23. föld. 20. 2880/m

Legolcsóbb a motorüzem. Atalakított malomban garanciával megújított alsószívó fagázgenerátort kétalkalmas. 50%-kal kevesebb fogyasztás, 15%-kal több lóerő. Nincs bűz, nincs kártevő. Nyersolajmotorokat átalakított, javított, üzembe helyezték óra- és napiért. — Bukovits, Budapest, Wehrmann-utca 9. Váci-útnál. 2065

Bérelnek 3-8 járatú malom. Szabó molnár, Budapest, Szévtér-utca 2/c. Hsz. 5. 12743

Szabadonlengő felső tengely meghajtású szikszita, új meghajtó közlést eladó azonnal szállításra. Fáber malomépítő Budapest, Nagyatádi Szabó-u. 23. föld. 20. 2880/e

Elektromotorok dinamók nagy vaslátkában, tekeréses, szerelés, cseréletek, Rymorz, Budapest (Váci-út 50.). 2685

Olajmalomberendezést viznyomású prüssel keresek megvételre. Ajánlatokat ármegjelöléssel, „Ólajos 12840” jellegre a kiadóhivataltba kérem. 12840

Traktor- auto-, motorhengercsiszoló, 10-csengelyes csiszolók. Hékeztet dugattyúgyűrűk gyártása. Lu-gattyúk, dugattyúcsapszék, szelepek, hengerek, hengervázelek, az összes használatos traktormarkákhoz. Gőzhengerek furása. Cséplőgépekhez szalma- és törökzötengek. Motorfőtengek. — Dobos Pál gépműhely, Budapest (VI., Teve-utca 33.). 2034

Eladó 1 pár 38 collos töl daráló kő szávas kerékekkel együtt. Kovács Gyula, Ipolygát, Adler-udvar. 12764

6-részes, szabadonlengő szikszita jó állapotban 2500 pengőért eladó. Dr. Hegedűs Árpád malomtulajdonos, Budapest, Teréz-körút 40. II. emelet 4. Megtekinthető Nagyvárad, Kálvária-utca 25. 12705

Malomszerelést beorlést, diagramm-készítést, tervezést, vállalatok, műhelyekben átalakítók, készítek és eladok szikszitákat, darágépeket, felvonókat, darálóköveket igen kedvező árban, újban is. Szabó Imre szerelő molnár, Budapest, V., Vilmos-császár-út 76. III. emelet 5. 2330

500 pengővel jutalmazom aláírásakor, aki nekem 3-6 járatú vízi- vagy villanymeghajtású malmot szerez bérebe csuvarmentes vidéken, bármikor átvételre. Egy évi bérösszeget övaddéknak, 1/4 vagy 1/2 évi bért előre fizetem. — Molnár Rezső, Monostorapáti. 12722

Eladó 1 db. 380/220/110 Volt Primer feszültségű s a kívánt szekunder feszültségű 1 KVA transzformátor (1 fázisú). Zám István, Recsk. 12819

Dunántúli bélértát malomkerlet más vállalkozás miatti átadó. Megkereséseket „Jó körzetű 12820” jellegre a kiadóhivataltba kérem. 12820

Eladó egy pár 55 colos, lókereszű, használt francia kő. Varga Lajos, Magyarcsanak, u. p. Szentés. 12836



TÖRÖTT GÉPRÉSEK

repedt, kimart kazánok elektromos hegesztése

Lakos és Székely gépgyár Budapest, VI., Béke-tér 3.

Új berendezések gyártása és hegesztő oktatóműhely

Mérlegek mázsák, újak és használtak eladása, vétele, cserélete, Kollár, Budapest, Péterffy Sandor-utca 32. 11777

Villanymotorok dinamók eladása, vétele, cserélete, gombolyítás és szakszerű javítása: Szabados, Budapest, V., Váci-út 18. 2042

21/a 21, 22, 11 hengerekkel, új 10 kg automatikus mérleg kaphatók. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., O-utca 7. 3001/a

29/60 Ganz faszekrényes, gyűrűs kénésű hengerek vasíng hengerekkel kaphatók. — Kriszthaber Károly, Budapest, Lang László-utca 6. 2542/a

Eladó egy nagyon jó karban lévő Hofherr ezüst Szelektor kerékre szerelt 1 HP benzínmotorral vagy anélkül, egy 38 collos, teljesen új kö-járatú svéd golyós meghajtással és egy 38 collos kőjáratú vasalkatrészei. Személyesen tárgyal Gazdag malom, Makó, Aradi-utca 51. 12742

30/1000 Ganz vasszekrényes dupla sima hengerekkel azonnal szállításra kapható. Rácz Armin és Társ, Budapest, VI., O-utca 7. 3001/1

2-6-járatú vízimalmot keresek bérebe vagy megvételre, amelynek állandó víze van. Ügynökök díjazva. — Ramocsán József, Nagyvárad, Bányás-utca 9. 12513

60 lóerős, fekvő szivógáz-szén generátorral eladó. — Czemben megtekinthető. Rácz Armin és Társa, Budapest, VI., O-utca 7. 3001/1

Eredeti Oroszlán - védjegű szétcsatlakozó Ró-szeth Györgynél, Budapest (V., Katona József-utca 27.). 2000/1

Hengerek fogaskerekek bármilyen gyártmányú és méretű hengerekhez tartalek hengerek, Ewart-lánc, filter vasrészek, kovácsrészek, malomkövek, malomgép és közlőmű alkatrészek, felvonógépek és azok alkatrészei és az összes malomszükséglet: cikkek be-szerelésére. Horváth Pálné-Geiger Janka műszaki cég, Budapest, XIII., Úteg-utca 9. Telefon: 293-624. 2037

Eladó 3 m átméretű vas oldalfogas kerék, komplett. Rajor Vilmos, Székesfehérvár, Havranek József-utca 8. 12827

Ganz gyártmányú II/II T 30/60 jelű új hengerek kaphatók. Műszaki társaság, Debrecen, telefon 24-45. 12828

60 HP Schlick-Nikolsongyártmányú, fatüzelésű szivógázmotor, kütűnő karban eladó. — Érdeklődni: Kun Lajos-gyár, Miskolc. 12562

Darálóköveket smirglből és hámozógép köpenyeket a legjobb minőségben szállít: Varga Ottó Lajos csiszológyár, Bpest, XIII., Keszkenő-utca 35. szám. Telefon: 298-377. 3106

2 drb. 3 méteres hasábszita, fogaskerék előtét, jutányos árban eladó. Érdeklődni Fáber Sándor malomépítő, Budapest, Nagyatádi Szabó-u. 23. sz. 20. 3160/c

2-6-járatú vízimalmot keresek bérebe vagy megvételre, amelynek állandó víze van. Dunántúlon földpartok is lehet hozzá. Simon Mihály molnár, Kistalud, Sopron megye. 12815

Eladó 1 db. 380 V, 60 HP 1000 fordulátú elektromotor komplett, kapcsolóval, folyadék indítóval. Zám István, Recsk. 12818

Malomszerelő csövezést, átalakítást órabérbe vállal. Cim Fancsik György, Pestszentlőrinc, gróf Apponyi Albert-u. 49. 12837

László Miklós malomberendezési és műszaki cégnél legjobban beszerezhető az összes műszaki cikket, amelyek a malomszathoz szükségesek. Hevederek, serlegek, összes malom szerzők, hajtósíjak, márkás szétcsatlakozók, sziksziták, szifragasztó stb. Budapest, VII., Nagyatádi Szabó-utca 33. Telefon: 221-228. 2733

MALOMCSÁKÁNYOK

valamint egyéb készírtészek

GERŐ SÁNDOR

műszaki nagykereskedésben beszerezhető

Budapest, IV., O-utca 21. Telefon: 315-172.

Malomvételhez társulni 100.000 pengőig. Vojcesk Márton, Homokszentgyörgy. 12829

Eladó jó állapotban lévő tőr konkolozóval. — Tóth István géptulajdonos, Kiszajszás, M. T. körút 151. 12824

Eladó 70 HP kéthengeres álló elrendezésű, Dieselmű átalakított barnaszén-szélű szivógázmotor. — Berger-malom, Földes. 12856

Jégygár eladó: 8 óránként 30 kg-ot termel amonitkos, 2 tartály hányával, ára 5000.— pengő. Csere helyiségek 10-20 m²-es vastartályú. Nem levelezik. — Bencze Sándor, Sellye. Telefon 14. Baranya m. 12859

Malomfelszerelés eladó: Nemzeti koptató, kefép, 3-4-5 méteres hasábszíták, kőjáratok, ventilátor, felvonók, felvonó vasalás, szaktartók, Radial vasalás, transzport csigák, transzmissziók, kerékek, 9/11-es hengerekhez töre-ó és sima fogaskerekek, trikkók, tengely kapcsolók. József-malom, Biharódszeg. 12833

6-8 HP kifogástalan állapotban lévő nyersolajmotort sürögösen vennék. Vizez Károly, Bérmalma, Marcali. 12854

20 HP szivógázgenerátor tisztítóval eladó. Mercur Gépipari Vállalat, Orosháza. 12871

8-as lokomobilok MÁV és HSCs eladók. Hesz Lajos, Budapest, Margit-körút 5/b. 12848

Két és fél lóerős prima villanymotoromat cserélhetem hat lóerősre. 380 Voltosra. Eladó egylovas golyócsapágyas, lapos kocsi. — Turul-darálómalom, Szikszó. 12850

Vasesztergapad 1 méter hosszú eladó, késcsereket cserélek is. József-malom, Biharódszeg. 12852

Eredeti Heller-féle Sandau onélesedő smirgl kövekre előjegyzést eload. — Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-utca 21. 3163

Szíjtárcsát keresek 60 HP motorra, 800-900 mm átmérőjű, 450-500 mm tápszélességgel, 135 mm furattal. Eladók malomalkatrészek. Elk malomtulajdonos, Nyírcsád. 12861

Önélesedő daráló és kő-őrököveket gyártok, világon legjobban elismert francia kővekből. 36 colliól minden méretben raktáron. Hámozóköpenyek új-öntését, javítását vállalom. Leposa Vendel malomkő-öntője, Csorna. 12862

Megvételre keresek 1-6 járatú malom és jobb körzeti daráló. Közvetlenül díjazok. — Balogh molnár, Inán, Sopron megye. 12873

A legcél szerűbben megszerkesztett, legjobb kivitelben elkészített,
a rendeletek előírásainak mindenben megfelelő könyvek
legjutányosabb beszerzési forrása a Magyar Molnár Lapja.

Ha használt gépet akar venni, vagy feleslegessé vált gépet el akarja adni forduljon bizalommal Kemény Manó céghez, Budapest, V., Akadémia-utca 21. szám

Mentesítő határozat ellenében
gép-, gőzhenger- és motorolajat azonnal szállítok
Kívánatra igénylő-ürlapot beküldök!
IFJ. MAGURANYI JENŐ TRAKTOLIN
olaj és vegyipari termékek
Budapest, VI., Andrásy-út 78. Tel.: 122-510

Fizessen elő a szaklapra!

Érik a, érik a búzakalász...
Benne örökérvényű értéket találsz!

Fektesd tőkédet búzakötvénybe!

MÁRTA SZABADONLENGŐ SIKSZITAHAJTÓMŰ

Rászerezhető bármely kétszekrényes szikszitára
RAKTARJELENTÉS
GYÁRILAG JAVITOTT, HASZNALT MALOMGÉPEKRŐL:

Ganz-féle vas- és faszekrényes dupla és szimpla hengerekkel EMAG, Seck, MIAG, kétszekrényes ikersziksziták, új Márta meghajtóművel
4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11. részes kivitelben, különféle nagyságokban

EMAG, Seck, szimpla-dupla detasörök
Radial sziták, szimpla és dupla kivitelben, centrifugál sziták
Rázó- és osztályozó sziták, kisebb-nagyobb kivitelben

Tararok, kisebb-nagyobb méretben
Triórók, csigatriórók
Besser, Graepel és német gyártmányú 2-es és 3-as számú gabonahámozógépek

EMAG önműködő nedvesítőgépek, légelázók, mágnesek
Szállítható malomjárat paddal, kovácsrészek, kődarúk
Reform daratisztító dupla és szimpla ventilátorral
Lisztkeverőgépek
Porszűrőgépek különféle nagyságban

KREISLER MALOMBERENDEZŐ VALLALAT KFT.
BUDAPEST, XIII., FÓTHI-ÚT 34. TELEFONSZÁM: 291-691.

ALKATRÉSZEK SZÍJTARCSÁK FORD ÉS FORDSONHOZ
LEGOLCSÓBBAN
WITTENBERGERNÉL
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 66. SZÁM
TELEFONSZÁM: 115-459

Kendoff Antal
GÉPÉSZMÉRNÖK, MALOMIPARI SZAKÉRTŐ
Malomberendezési vállalata
BUDAPEST, XIII., LEHEL-U. 64
TELEFONSZÁM: 298-036, 131-850, 151-333
Serlegfelvonók
minden méretben, dupla és szimpla kivitelben, heveder és serlegekkel, szállítócsigák, szívó és nyomó porszűrők azonnali szállításra raktárról kaphatók.

Az összes malmi műszaki cikkek Használt és új malomgépek Malomipari vasöntvények
K A P H A T Ó K :
GRUBER ISTVÁN
MALOMÉPÍTŐ ÉS MŰSZAKI ÜZLET, SZENTENDRE
Városi Iroda: Budapest, Váci-út 47/d. szám

MALOMFELVONÓHEVEDEREK SZÁLLÍTÓHEVEDEREK GÉPHAJTÓKÖTELEK
végtelenül szövött
géphajtósíjak
pamutból és teveszorból minden méretben és szélességben
HELLE ANTAL, cégtulajd.: SCHRENK MÁTYÁS HEVEDERSZÖVŐ-, KENDER- ÉS SODRONYKÖTÉLGYÁR Rákospalota, Bocskay-utca 124

MESTERVIZSGÁRA — TOVÁBBKÉPZÉSRE
CSIZMAZIA-NÁDAS
A MALOMIPAR TECHNOLOGIÁJA
223 OLDAL — 180 ÁBRA
ÁRA FÜZVE 12.— P, KÖTVE 18.— P
K A P H A T Ó A
MAGYAR MOLNÁROK LAPJA
KIADÓHIVATALBAN: BPEST, V., KATONA J.-U. 14

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGY ÉVRE: 30.— P FÉLÉVRE: 15.— P NEGYEDÉVRE: 7.50 P

Előfizetési díj vállalatok, társaságok és intézmények részére
egy évre 40.— pengő, fél évre 20.— pengő.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FŐSZERKESZTŐ:
DR. KARÁCSON JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. TELEFON: 118-489
Magyar királyi postatakarékpénztári csekk számla száma: 11.456

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban állástkeresők részére egy szó egyszeri közlése 13 fillér, vastag betűkkel 26 fillér. Másoknak a díjak kétszerese

A hirdetési díjak előre fizetendők

Nagyhirdetések ára: egy hatoldalas 15 milliméter széles milliméteres egyszeri beiktatása 26 fillér 75 milliméter széles egyszeri beiktatása 78 fillér

A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget

A Duna-Tisza csatorna megépítése és az alföldi malomipar jövő lehetőségei

Írta: VAY ANDRAS malomtulajdonos.

Mintegy száz évvel ezelőtt, a mi nagy építő századunk derekán merült fel először komoly formában a Dunát és a Tiszát az Alföld szíven át összekötő, hajózható nagy csatornának a terve. A rendkívüli nagyjelentőségű, s az időközbeni technikai haladás folytán egyre kevesebb műszaki nehézséget nyújtó csatornaépítési terve azonban még sohasem jutott olyan közel a megvalósításhoz, mint most. A földművelésügyi kormányzat ugyanis, az illetékes tárccal együtt, egy, az egész ország vízügyi közigazgatását új alapokra helyező s egyéb nagyszabású szabályozási és építési munkálatokat is felőlelő törvénytervezetet készített, amely a közeljövőben már a törvényhozás elé is kerül.

A törvény javaslat 1. §-a szerint: „A jelen törvény célja az előfeltételek megteremtése ahoz, hogy a Magyar Szent Korona vízrajzi egységet alkotó felső-tiszavidéki és alföldi országrészeinek egymást kiegészítő természeti adottságai az öntözés, a hajózás, a tutajozás, a vízerőgazdálkodás, az árvízvédelem érdekében rendszeresen és fokozottabban feltárással, kihasználással és az egész ország gazdasága és művelődése emelkedésének szolgálatába állítsanak.”

A 2. §-a szerint „Az előbbi §-ban megállapított célből a Visó, a Tarac, a Talabor és a Nagygág völgyeiben, valamint szükség esetén az ezekhez csatlakozó völgyekben, völgyzárógátákkal és vízerőművekkel kapcsolatos víztárolókat kell létesíteni.

A Duna-Tisza között Dunaharaszti—Orkény—Kecskemét—Ujkécske irányában a szükséges hajózáshoz és a közlekedéshez szükséges műtárgyakkal ellátott hajózási csatornát kell építeni. Végül a Ferenc és Ferenc József-csatornát — az államra hárítása után — hajózási szempontból korszerűsíteni kell és a rendszeres öntözögazdálkodás szolgálatába is kell állítani.

A törvénytervezet 3. §-a utasítja a földművelésügyi minisztert, hogy az előkészületeket minél előbb fejezze be, „hogy a munkálatokat a most folyó háború után nyomban meg lehessen kezdeni.”

Ugyanez a §. előírja, hogy a munkálatokat az építés megkezdésétől számított 10 év alatt be kell fejeznie!

Messzemenő kisajátítási jog és kárpótlás.

A tervezett munkálatok nagymértékű ingatlan-kisajátításokat tesznek majd szükségessé, sőt esetleg egész községek kitelepítését, lebontását és újra felépítését. A kisajátítással kapcsolatban a tervezet a teljes kárpótlás elvi alapjára helyezkedik és a lehetőség szerint megfelelő csereingatlanok nyújtásával óhajtja a kisajátítást szenvedők kétségkívül nagy egyéni áldozatát enyhíteni. (4. §.)

Evszázadunk legnagyobb jelentőségű és ma még valójában alig felférhető gazdasági hatású köz munkájának fedezéséről az állam a törvényhozás útján kíván gondoskodni. Az előzetes számítások szerint a tárolómedence építési költsége 200 millió pengőbe, a mellette levő energiaközponté pedig 40 millió pengőbe kerül. A taracvölgyi tároló- és energiaközpont 78 millió pengőből, a Talabor—Nagygág-i tároló pedig 45 millió pengőből építhető meg. A víztárolási és energiatermelési építkezések tehát kb. 360—370 millió pengőt igényelnek. Ezzel szemben a művek évi előrelátható hozamát 17 millió pengőre becsülik, ami a befektetett tőke 5 százalékos kamatozásának felel meg.

A Duna-Tisza csatorna építési költségei.

A Duna-Tisza csatorna megépítési költségeit kb. 200 millió pengőre becsülik, amiből csupán a 15 millió köbméteres földmunkákra kb. 64 millió pengőt kell

majd fordítani. Azonban a csatorna forgalmából — az előzetes számítások szerint — kb. 4%-nyi tőkeamat már az első években is megtérülne. Ehez számítandó még az a termelési költségsökkenés, amely a vasútnál olcsóbb hajószállítás kapcsán előáll. Nem kevésbé azok az összegek, amelyek közúti járadék (adók, illetékek stb.) formájában az építkezésekkel kapcsolatban az államkincstárba visszaaramlanak.

Nem lehet feladatunk e heilyen az érintett, nemzetgazdasági kereteinket is messze túlszárnyaló jelentőségű közmunkák átmenetgazdasági lehetőségeit méltatni. Köztudomású, hogy a felüzzasztott háborús gazdálkodásról békegazdálkodásra való visszatérés, rendszerint érzékeny zökkenőkkel párosul, amely zökkenők főleg a leállított, hadianyagot termelő üzemek munkásainak elbocsátásában szöktak a legszembetűnőbben jelentkezni. A haditermelésből felszabadult munkaerőnek a tervezett, fenti óriási méretű közmunkákhoz irányítása jelentősen segítené az átmenet megprókódításának csökkentését.

A tiszavidéki malomipar és a csatorna.

Egyes számítások szerint a Duna-Tisza csatorna elkészültével a Tiszavidék és a hozzákapcsolódó térség gazdasági élete évenként 27 millió pengő tarifiköltséget takarítana meg a vonathál lényegesen olcsóbb víziút felhasználásával. Az utóbbi évek általában a Dunán és a Tiszán évente 16 millió q búzát szállítottak, azonban e mennyiség a Duna-Tisza csatorna megépítésével nyomban telemekedhetik 25 millió q körüli mennyiségre. Jelenleg a víziutat mentén 3 millió q gabona befogadására alkalmas raktárak építése van folyamatban: egy nagyobb Szolnok mellett, 11 pedig a Duna, illetve a Tisza mentén. A Duna-Tisza között: Dunaharaszti—Orkény—Kecskemét—Ujkécske irányában megépítendő csatorna 600—700 km-rel rövidítené meg a tiszavidéki térség hajótávolságát a dunai térség, mindenekelőtt a budapesti nagy fogyasztópiac, a Dunántúl és az északnyugati vidékek, nemkevesebb az észak- és a nyugateurópai kiviteli területek felé.

Köztudomású, hogy a lassúbb víziúton való szállításra főleg a nehezen romló tömegárak alkalmasak. Ilyennek nevezhetők a kenyérgabonák és az őrlési termékek is. A hazai molnárság előtt nem ismeretlen az a termelési fölény, amely legfőbbképpen a tiszavidéki búzák kiváló minősége, másrészt azonban az e vidéken települt malomüzemek műszaki és kereskedelmi felkészültsége folytán az onnan származó lisztek világhírett megalapozta. Alig néhány héttel ezelőtt olvashattuk a svájci sajtóban az ottani piacon újra megjelent tiszavidéki s egyéb magyar lisztek és búzák kiválóságának a dicséretét. A Magyar Molnár Lapja multheti száma pedig hírt adott róla, hogy közéletünk hivatott irányítója, a közléltatási miniszter úr egyik hivatalos leiratában is állást foglalt e malomok mellett, kiemelve a tiszavidéki malomüzemek kiválóságát és a szabad gazdálkodásban vitán felüli termelési fölényét.

A tervezett Duna-Tisza csatorna tehát 600—700 km-rel közelebb hozza majd az alföldi malomüzemeket az északi és a nyugati piacokhoz. A Duna nemzetközi folyam. Evszázadok óta összekötőkapocs Észak és Dél között, a dunai népek gazdasági sorsközösségének beszédes szimbóluma. Ha a Duna-Tisza csatorna mellé vesszük a Duna—Morva—Elba—Odera csatorna, valamint Duna—Száva—Adria és a Duna—Morva—Égei-tengeri csatornák ugyancsak egyre többek által sürgetett kiépítésének a tervét, akkor a jövő lehetőségeinek szédeljeses látványa merülnek fel. Velük az Alföld mezőgazdasága és mezőgazdasági ipara elválaszthatatlanul és oly nagy termelési fölények birtokában kapcsolódnék be az európai tér nem-

zetközi munkamegosztásába, amely a legszebb eredményekkel töltheti el az alföldi molnárok és mezőgazdák seregét.

Délkeleteurópa mezőgazdasági és malomipari együttműködési lehetőségei.

A Duna-Tisza csatorna tehát, mint láttuk, 600—700 km-rel vinné közelebb az alföldi térség termelői üzeméit a nagy fogyasztó piacokhoz. Emellett olyan mezőgazdasági és ipari — így malomipari — gócpontokat kapcsolna be a vízi úthálózatba (pl. Kecskemét), amelyek eddig csupán tengelyszállításra voltak utalva. E térségek, amelyek a magyar nemzetgazdaság szívet képezik, egyúttal ugyanannyival közelednek a balkáni területekhez is. A Dunamedence és Délkeleteurópa elsősorban is mezőgazdasági jellegű térség. E területek az észak- és nyugateurópai, nemkevesebb az olasz, spanyol, esetleg közlekedési fogyasztópiacokon azonban, egy újabb szabad világ gazdasági munkamegosztásban, csakis akkor vehetik fel az észak-amerikai, kanadai, délamerikai és ausztráliai, ugyan csak olcsó víziúton érkező agrártermékekkel a versenyt, ha lényegesen jobb minőséget kínálnak, lényegesen nem drágábban, mint a tengerentúli, nagy mezőgazdasági exportországok.

Legyünk ugyanis tisztában azzal, hogy az említett tengerentúli területek egyrészt östelevény erejükkel, másrészt magasan felettünk álló géptermelésükkel és óriási üzemkereteiknek fogva, mennyiségi síkon behozhatatlan fölényben vannak velünk szemben. Mi dunai nemzetgazdaságok csakis a minőségi termelés síkján kerekedhetünk fölénk. Termelésük minőségi emelése érdekében, de a piaci verseny élességének tompítása, nemkevesebb e nemzetgazdaságok piaci hatalmi helyzetének a fokozása érdekében, életbevágóan fontos, hogy e geopolitikailag is annyira egymásra utalt, de a történelmi sorsközösség, a majdnem azonos termelési és értékesítési nehézségek nyomatai alapján is, ráébredjenek útirányaik azonososságára.

A dunavidéki és balkáni térségek kenyérgabonáinak beérése ideje — két-háromhetit eltulodással — azonos. E területek tehát egyszerre egyidőben léphetnek fel az említett fogyasztópiacokon. Nem azonos azonban kenyérgabonáik minősége, se pedig malomiparuk, valamint műszaki és kereskedelmi felkészültségük. A kenyérgabonát, főleg a búza minőségét tekintve, vitán felül a magyar búzák minőségi fölénye. Ami pedig a hazai malomipar műszaki és kereskedelmi fölényét, üzleti hagyományait illeti, az említett területek malomiparával szemben, Európaszerte közismert.

Ekipézhető tehát és valamennyi dunai nemzetgazdaságra nézve üdvös lenne, ha a dunai államok a nyugati és északi piacokon, a tengeri, ú. n. hordóliszttel oly módon vennék fel a versenyt, hogy az olcsó, dunai úton a tiszavidéki és dunamenti magyar malomüzemekhez felszállított búzákat ill. kiváló minőségű magyar búzákkal kevervén, nagy műszaki felkészültségű malmainkban megőrölve, ugyancsak víziúton továbbítanák Észak- és Nyugateurópa felé.

A balkáni nemzetgazdaságok ugyanis saját gabonájukból, saját malomüzemeikben nem képesek olyan minőségű liszteket termelni, mint amilyet az elmondott együttműködéssel előállíthatnának.

Vizont ez az együttműködés a magyar nemzetgazdaságra, mindenekelőtt a malomiparra is, igen üdvös lenne. Miután a tengerentúli gabonaexportáló területek búzabeérése hónapokkal különbözik a dunai térség beérési idejétől, a magyar búzának és lisztermékeinek a piacon való megjelenésekor elsősorban a dunai államok exportminőségei támasztanak versenyt. Együttműködés esetén viszont e verseny kikapcsolódnék és az együttes fellépés nagyobb piaci súlyt és kedvezőbb kínálati feltételeket eredményezne. A magyar malomok üzemkereteinek teljesebb kihasználása pedig egyrészt a termelési költségeket csökkentené, másrészt pedig lehetővé tenné a folytonos műszaki továbbfejlesztést. Ezek alapján pedig a szőbanforgó dunai nemzetgazdaságok piaci versenyképessége növekednék a tengerentúli területek termelésével szemben.

A legjobb könyvek legolcsóbb beszerzési forrása

a Magyar Molnár Lapja kiadóhivatala

Vámfeljegyzési-vámcsere könyv búzára és rozsrá	10 P	Darálási könyv (mindenféle daráláshoz)	4 P
Vámfeljegyzési-vámcsere könyv csak búzára	8 „	Malmi mellék munkák könyve (olajütéshez, hántoláshoz stb.)	4 „
Váltsághótelés vámorlések könyve	4 „	Pénztárkönyv	4 „
Gabonaraktkönyv	4 „	Alkalmazottak fizetési és szabadság könyve	8 „
Örleményraktár könyv	4 „	Munkás- és bérletjegyzék-könyv	8 „
Örlési (malter) könyv	4 „	Malmi munkarend (3 drb. ára kérvénymintával)	3 „
Tárolási könyv	4 „	Munkabérhirdetmény	1 „
Tárolási folyószámlakönyv	4 „	„Az új gabona- és őrlési rendeletek” című könyv még néhány példányban kapható	4.50
Az új forgalmiadó rendelet malomipari vonatkozásai c. könyv	8.50		

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA, BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14

Az új őrlési rendelet végrehajtási utasítása

A kereskedelmi őrlésre kerülő gabona felhasználásának szabályozásáról szóló 129.500/1943. K. M. számú rendelethez, mely a kereskedelmi őrlésben előállított őrlemények elszámolását szabályozza — a pénzügyminisztérium kiadta végrehajtási utasítását, amelyet az alábbiakban közlünk:

M. kir. Pénzügyminiszter,
217.200/1943. sz. XI. b.

A 129.500/1943. K. M. sz. rendelettel kapcsolatos intézkedések.

Körrendelet valamennyi m. kir. pénzügyigazgató-ságnak Székelyhán.

A kereskedelmi őrlésre kerülő gabona felhasználásának szabályozása tárgyában kiadott 129.500/1943. K. M. sz. rendelettel (kihirdetve a Budapesti Közlöny 1943. évi december hó 14-i 289. számában) kapcsolatban az alábbiakat közlöm, illetőleg rendelem:

1. A 129.500/1943. K. M. sz. rendelet 2. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés anyagában szűkíti az 1943. évi december 31. napja után megkezdett őrletek kereskedelmi kiörlésének a 111.000/1943. K. M. sz. rendelet 28. § (1) bekezdésében megállapított korlátait, hogy a 85, illetőleg 80 kg liszten felül előírja a kereskedelmi őrlésben felőrölt tisztított gabonamennyiség minden 100 kg-jából előállítandó korpá legkisebb mennyiségét is (búzánál 13, rozsánál 18 kg.), amelytől 2269/1942. M. E. sz. rendeletnek megfelelően a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez be kell jelenteni. Ez a rendelkezés nemcsak az eddigigél szűkebb határok közé szorítja a kereskedelmi őrlésben a 85, illetőleg 80 kg-ot meghaladó lisztőrleést, hanem főként a vámcserében eddig elért lisztelvonás kereskedelmi őrleésből eredő korpával pótlását kívánja megakadályozni, illetőleg ennek lehetőségét csökkenteni.

2. 129.500/1943. K. M. sz. rendelet 3. § (3) bekezdése elrendeli, hogy a kereskedelmi őrleést végző malom üzemeltetője úgy az 1943. évi december hó 31. napja előtt, mint az ezen napot követő időben végzett kereskedelmi őrleteiben előállított teljes őrleménymennyiséget tartozik kiszolgáltatni, illetőleg teljes őrleménymennyiséggel tartozik elszámolni. A különbség mégis az, hogy amíg az 1943. évi december hó 31. napja előtt felőrölt búzából az előírt 85 kg liszten felüli mennyiséget akár finomlisztben, akár egységes rozsliszten felüli mennyiséget akár egységes rozsliszten, akár korpában szolgáltatja ki, illetőleg számolhatja el, addig a fenti időpont után végzendő őrleteknél ez a szabadválasztás csak az előírt liszt-és az ugyancsak előírt korpamennyiségre korlátozódik.

3. A 4. § (1) bekezdése elrendeli, hogy az őrlési elszámolás 13. rovatában kimutatott teljes őrleménymennyiséget kereskedelmi őrleésből eredő őrleménynek kell tekinteni. Tehát a vāmörölt felektől elvonott őrleményt is a közellátás rendelkezésére kell bocsátani s az őrlési elszámolásban kereskedelmi forgalomba hozott vagy hozható őrleményként kimutatott lisztmennyiségből, sem pedig ilyen korpamennyiségből nem hasítható ki bizonyos mennyiség cserekészlet címén, esetleg a vāmörölt feleknek még kiszolgáltatható liszt- vagy korpá címén. A vegyesörölt malmokban ugyanis — az 500/1943. P. M. számú rendelet 35. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint — csere céljára a kereskedelmi őrleménykészlet szolgál és az a körülmény, hogy a vegyesörölmalom üzemeltetője a vámcseré s a kereskedelmi forgalom céljára különböző minőségű lisztet, illetőleg korpát köteles előállítani, nem teszi szükségessé sem a hivatkozott rendelethez megváltoztatását, sem pedig a vegyesörölt malmok részére külön cserekészlet megállapítását. A 111.000/1943. K. M. számú rendelet 27. § (1), illetőleg (2) bekezdése szerint a kereskedelmi őrlésre kijelölt malom üzemeltetője legkésőbb 1943. évi szeptember hó 30. napjáig köteles volt őrlési kerete egyharmadrésznél megfelelő gabonamennyiséget megvásárolni s legalább az őrlési keret egygyedrésznél megfelelő gabona vagy őrleménykészletet állandóan köteles raktáron tartani, tehát csere céljára módjában áll megfelelő lisztet készletben tartani. A hó végén az őrlési elszámolásban kereskedelmi forgalomba hozott vagy hozható őrleményként kimutatott teljes korpamennyiséget kell jelenteni a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez és a szövetkezetet ezen teljes korpamennyiség feletti rendelkezés joga megilleti, mert a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez bejelentett korpamennyiségből a vámcserélő feleknek kiszolgáltatható korpát folyamatos őrlés mellett pótolja a cseregabonából kiörölt újabb korpamennyiséggel.

4. A 4. § (2) bekezdése a raktári őrleménytöbbletnek a közellátás rendelkezésére bocsátásáról intézkedik és ezzel a malomipari forgalmiadóváltással terhelt és a közellátási célokra szolgáló őrlemények mennyiségének összhangba hozatala teljessé vált.

5. A 129.500/1943. K. M. sz. rendeletben foglaltak az ellenőrzés terén nem tesznek szükségessé újabb intézkedést, mert a malomipari forgalmiadóváltás befolyásának biztosítása egyúttal a közellátási célok elérését is biztosítja, a kiutalt gabonamennyiségnek megfelelő őrleménnyel pedig a malmok üzemeltetői — a 2. § (4) bekezdése értelmében — a Gabona-forgalmi Központnak kötelesek elszámolni. A kereskedelmi őrlésre kijelölt malmokban a pénzügyi szempontból előírt ellenőrzéseken és vizsgálatokon kívül azután is csak azt kell csupán közellátási szempontból ellenőrizni, hogy a kereskedelmi célra gyártott vagy forgalomba hozott őrlemények a kereskedelmi lisztjellegmintaiknál nem rosszabb minőségűek-e (nem sötétebbek-e).

6. Meghagyom, hogy a kereskedelmi őrlésre kijelölt malmok üzemeltetőinek figyelmét hívja fel a 129.000/1943. K. M. sz. rendeletre s ezzel kapcsolatban a fenti 1., 2., 3. pontban foglaltakra.

7. Meghagyom továbbá, hogy a kereskedelmi őrlésre kijelölt malmok üzemeltetőinek őrlési elszámolásairól (elsősorban a folyó évi december havi elszámolásokról) havonta készítsen a forgalmiadóhivatal kivonatolható másolatokat és azokat legkésőbb az elszámolt hónapot követő hó utolsó napjáig küldje meg a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének. A másolatokban csak az első (gabona) táblázatot és a második (őrlemény) táblázatot a korpára vonatkozó hasábjait kell kitölteni.

8. A kereskedelmi és vegyesörölt malmok bevallásához 146.500/1941. XI. b. számú körrendelet 9. pontja értelmében — csatolandó második őrlési elszámoláspéldányt folyó termelési évben a Gabona-forgalmi Központ (Gafok) Budapest, IV. Bécsi utca 5. címre az említett körrendelet 12. pontja értelmében a kereskedelmi őrlésre kijelölt malmoknál megállapított könyveletlen őrleésekről, illetve könyveletlen gabonaforgalomról szóló értesítéseket pedig a Gafok illetékes kirendeltségéhez kell küldeni. Amennyiben az 1943. évi július—november hónapokról eddig még a Hombár címére küldött őrlési elszámolás másodpéldányokat (vagy azok közül egyes havi példányokat) a Gafok ily irányú megkeresésére — pótlólag meg kell küldeni.

9. A kereskedelmi őrlésre kijelölt malmok üzemeltetőit a 129.500/1943. K. M. számú rendelet 4. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéssel kapcsolatban arra kell kötelezni, hogy a raktári többletekről a Gafok, illetőleg a Magyar Mezőgazdák Szövetkezet részére készítenő bejelentéseiket 1944. évi július hó 10. napjáig a forgalmiadóhivatalhoz nyújtsák be. A Forgalmiadóhivatal a bejelentéseket összegyűjtve legkésőbb július hó 20. napjáig köteles a Gafok-hoz, illetőleg a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez továbbítani.

10. A Gafok kérelmére elrendelem továbbá, hogy a forgalmiadóhivatalok a kizárólag vāmörölt, valamint a vegyesörölt malmok vāmkeresmenyéből a malomtulajdonos és alkalmazottai részére a vāmörölti tanúsítványok alapján őrölhető gabonamennyiség (és a 111.000/1943. K. M. számú rendelet 22. § (3) bekezdése alapján esetleg visszatartott cserekészlet) levonása után fennmaradó gabonamennyiséget, továbbá az elvonott (megtakarított) gabonát havonta közöljék a Gafok illetékes kirendeltségével. Ezt a közlést az 1943—44. termelési évből már eltelt hónapokra vonatkozólag összevontan lehet megtenni.

11. Meghagyom végül, hogy úgy a malmok üzemeltetőinek, mint a malmok ellenőrzésével megbízott lisztvizsgálóknak és alkalmazottaknak figyelmét hívja fel az ugyancsak a Budapesti Közlöny 289. számában kihirdetett 129.600/1943. számú rendelet, amely a vāmöröltést szabályozza.

Budapest, 1943. december 17-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tillmann s. k. min. tanácsos.

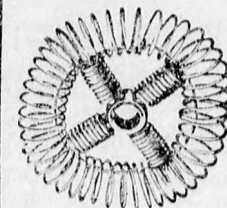
Befejeződött a közérdekű gabonátárolási akció

A közérdekű kenyérgabonátárolási akció elosztó bizottsága január 19-én tartotta záróülését. Az ülésen résztvettek az akció életrehívásában és lebonyolításában részes hatóságok, szervek és kereskedelem képviselői. Az elhangzott jelentés szerint a közérdekű gabonátárolás, amelyben 12 országos és 19 körzeti gabonakereskedő cég működött közre, kitűnő eredménnyel zárult.

Az agrárkereskedelem képviselői a szakma őszinte köszönetét nyilvánították az illetékes hatóságoknak, valamint a pénzügyi lebonyolításra alakult bankcsoportnak, amely — a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal az élen — 40 millió pengős külön hitelkeret biztosításával mozdította elő a közérdekű tárolást. A gabonakereskedő cégek a rendelkezésükre bocsátott keretből tekintélyes összegeket vettek igénybe s ez lényegesen fokozta mobilitásukat.

A záróülés után a gabonakereskedelem köréből hangzott el az a kívánság, hogy a mindenképpen sikerre vezető tárolási akció, különösen pedig annak hitelügyi megoldását célszerű és hasznos lenne a jövő évadban egyéb agrárkereskedelmi munkában is minél tágabb keretben mintául alkalmazni.

**SZÍVÓGÁZMOTOROK
FA-, FASZÉN- ÉS
BARNASZÉN-
TÜZELESRE
DIESELMOTOROK
ÁTALAKÍTÁSA
MOTOR- ÉS GÉPGYÁR
ZOLNAY, MARTOS ÉS HERZ
BUDAPEST, XIV., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTJA 87. SZ.**



Fazekas-féle szabadalmazott

**"RUGALMAS"
malomcsőtisztító
készülék**

minden méretű csőhöz hozzá
simul.

Raktárról azonnal szállítja:

Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-u. 21

NÁTRONPAPÍR

ZSÁKOK

mindenkor a legelőnyösebb ÁOK
áron, a leggyorsabban szállít

SZELEI MIHALY
papírszakszergyártóüzeme

BUDAPEST, IX., SZVETENAY-U. 13. TELEFON: 330-772



TOTAL
tűzoltó-
készülék

LIGETI ÉS BIRÓ
Budapest, V., Arpad-
utca 10. T.: 127-799

**PAPIR-
ZSÁK**

GARANTÁLTAN NÁTRONPAPÍRBÓLI
TALPAS ÉS SZELEPES KIVITELBENI

Papírszájkainkat cégnyomással is szállítjuk.

Kérjen ajánlatot és próbaszáktól

BATES PAPIRÁRU
IPARI R. T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 4.

TELEFON: 114-663

Veszek teljes

malomberendezéseket

és egyes malmi gépeket is KÉSZPÉNZERT.
HORVÁTH PÁLNÉ malomberendezés és
műszaki cikkek vállalata, Budapest, XIII.,
Úteg-utca 9. szám. — Telefon: 295-624.

KARTAL TESTVÉREK MŰSZAKI KERESKEDŐK BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 27.

Tel.: 118-053, 122-436. Sürg.: Kartalok Bpest

Ha jót akar, **DUFOUR** selymet vegyen!

Búzaminőség, búzaár, lisztexport

GRUZZL FERENC dr. előadása az OMGE-ban.

Az OMGE mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi, valamint földművelési és növénytermesztési és minőségi gabonaértékesítési bizottságainak együttes ülésén dr. Gruzzl Ferenc kísérleti főigazgató, az Országos m. kir. Gabona- és Lisztkísérleti Intézet igazgatója előadást tartott a gabona feldolgozásának és értékesítésének időszaki kérdéseiről.

Előadásának elején Gruzzl Ferenc dr. a minőségi búzatermesztés feltételeit a következőkben jelölte meg: 1. megfelelő termesztési viszonyok, 2. jóminőségű vetőmag, 3. olyan árrendszer, amelyben a jobb minőséget megfizetik. A termesztési előfeltételek Magyarországon mindehhez adva vannak.

A búza minősége két irányban tehető vizsgálható tárgyává: a) malomipari érték szempontjából, amely a külső tulajdonságok vizsgálatát jelenti; b) sütőipari érték szempontjából, amelyre a belső tulajdonságok vizsgálata utal.

A malomipari értéknek a külső tulajdonságok vizsgálata alapján történő jutalmazása — ami a legutóbbi évek magyar árrendszerében gyakorlatilag meg is történt — nem okoz különösebb nehézségeket. Minden búzaátvevőnek van már hektolitersúly mérlege és kisebb patikus mérlege, amelyen az áruból kiválasztott tisztátalanságok lemérhetők. Sokkal nehezebb azonban a sütőipari érték megállapítása, mert ezt csak a belső tulajdonságok vizsgálatával lehet ellenőrizni, ehhez pedig nagyszámú olyan laboratóriumra van szükség, amely a búzának liszté való őrlésére is be van rendezve és a teszt mechanikai tulajdonságának megvizsgálására alkalmas műszerrel is rendelkezik. Ez utóbbi vizsgálatok elvégzése már az átlagosnál nagyobb szakértelmet is igényel, így mindaddig, amíg ezek a laboratóriumok kellő számban felállításra nem kerültek, a sütőipari érték megfizetése is nehézségekbe ütközik. E nehézségek leküzdésére a megfelelő kormányintézkedések folyamatban vannak és megkezdődött a szükséges laboratóriumok felállítása.

A laboratóriumok felállításával egyidejűen a kormányzat gondoskodni fog arról is, hogy az ország különböző természeti viszonyainak legjobban megfelelő búzafajták kiválasztása és elszaporítása is megtörténjen. Ezt a munkát a körzet szerint illetékes m. kir. növénytermesztési és növénynemesítő kísérleti intézetek végzik kellő számú talajvizsgálattal, valamint az éghajlati viszonyok megfigyelésével. Ezeknek a vetőmagoknak a kiválasztása úgy fog megtörténni, hogy lehetőleg egységes külső és belső tulajdonságokkal rendelkező termést adjanak. Az egységesség biztosítása Magyarországon egyik legfontosabb értéke, mert eredményes exportot csak mindig azonos tulajdonságokkal rendelkező áruval remélhetünk. Ennek a feladatnak egyébként sem könnyű megfelelni éppen a már említett változatos talaj- és éghajlatviszonyok miatt. Ha Magyarország egész területét azonos búzával vetjük be, sem remélhetnénk egységes minőségű termést, így egységes áru előállítása csak úgy történhet, hogy a különböző helyekről származó és különböző tulajdonságokkal rendelkező termést keverés útján kigyenlítettük.

A minőségi kiegyenlítés gyűjtő és keverő tárházakat igényel és célja nemcsak az, hogy azonos minőségű, tehát standard árut állítson elő, hanem az is, hogy jobb keverékminőséget eredményezzen, mint amilyen a keverésekhez felhasznált áru minőségéből előre kiszámítható lett volna. A különböző tételek ugyanis legfőbb részben rendelkeznek valamilyen minőségi hiányossággal. Az egyik búzatételben a búzában levő sűrű túlságosan lágy, erőtlén, így a tesztá feldolgozása, kelesztése közben képződő gázok visszatartására nincs meg a kellő ereje, a másik búzatétel viszont elegendő gázvisszatartó erővel rendelkezik, de kevesebb cukoranyagot tartalmaz, ami a gáztermeléshez elegendő lenne. Ha ezeket a hiányosságokat a különböző tulajdonságok okszerű kiegyenlítésével pótoljuk, az eredő minőség jobb lesz, mint a kiszámítható minőség, éspedig annál jobb, minél többfajta tétel keverésével küszöböljük ki az összetevő hiányosságokat.

Búzafeleslegünk értékesítésének egyik eszköze Gruzzl Ferenc dr. a vetőbúza-exportban jelölte meg, de legideálisabbnak ő is azt tartaná, ha a háború után nem búzát, hanem lehetőleg lisztet exportálnánk. Ezen az úton a magyar munkások kapnak foglalkoztatást, búzáunkat drágábban értékesíthetjük és az itthon-

maradó tisztítási termékek, valamint takarmányorlemények révén állattenyésztésünk jut értékes segítséghez. A jóminőségű liszt előállításának azonban nemcsak hazai, hanem külföldi vonatkozásban is előfeltétele: a búzából a legjobb lisztet kiörölni, ami csak lehetséges. Ennek kulcsa a leegyszerűsített őrlési eljárás, amelyre Amerikában már régen áttértek.

A malomipari feldolgozásnál arra kell törekednünk, hogy a lisztgyártás ne adjon gyengébb minőségű lisztet, mint amilyen az őrlésre kerülő búzából előállítható. A lisztek minőségét főképpen az rontja, ha a malmi gépek melegen járnak. A gépek felmelegedését viszont akkor kerülhetjük el leginkább, ha minél egyszerűbb őrléssel dolgozunk, azonkívül mellőzzük a korpának túlságos kiörölését. Nincs szükség arra, hogy, mint a jelenlegi világháború előtt is 17-féle búzalisztet állítsunk elő, amely lisztek között alig van színárnyalati eltérés, de minthogy a malom legkülönbözőbb őrlési fázisainál termelődtek a legkülönbözőbb minőségű árúkat eredményezték, arról nem is beszélve, hogy a különböző rendszerek szerint épített malmok a minőségeknek ezt a sokféleségét még megsokszorozták. A korpának túlságos kiörölése a malmi gépek igénybevitelét még inkább elősegítette, s azok felmelegedését fokozta. Minél kevesebb rendszerrel, minél hidegebben járatott malommal és minél kevésbé kiörölt korpa termelésével érhetjük el tehát azt, hogy a felöntésre kerülő búzából lehetőleg mindenütt azonos minőségű és kevésszámú lisztfeleséget állítsunk elő, amellett, hogy a korpa minősége is takarmányozásra megfelelő lesz.

Az átmenetgazdaság igényeinek megvitatása során rendezett szakértekezletek egyhangúan arra a megállapításra vezettek, hogy mezőgazdaságunk talpraállításának leghathatósabb eszköze az állattenyésztés minőségi színvonalának emelése. Meg kell adni tehát az előfeltételt annak, hogy az állattalomány olyan minőségű abraktakarmánnyal legyen ellátható, amely a kívánt cél elérésére feltétlenül szükséges. A korpa minőségének javítása a háború alatt könnyen megérthető nehézségekbe ütközik, hiszen az emberi táplálkozásra szükséges lisztekkel való takarékoskodás nem teszi lehetővé, hogy a lisztek mennyiségét a korpák mennyiségének és minőségének javára csökkentjük. A háború után azonban ez a helyzet hamarosan megváltozik és ha a vázolt útat követjük, nemcsak az itthon őrlött liszt minőségét javíthatjuk, hanem a korpa minőségét és mennyiségét is az állattartás érdekeinek megfelelően szabályozhatjuk.

A búzatermesztés feldolgozásának és értékesítésének időszaki kérdései olyan kontstrukcióra kell hogy vezessenek, amely a magyar gazdaság javára válik, mert hiszen a búzának és termékeinek eredményes értékesítése a termelés jóvedelmességét javítja.

Gruzzl Ferenc dr. előadásához malomipari részről vitéz Vargha Vilmos szövegezt, aki a standardminőségű búza termelésének, a víziúthálózat fejlesztésének szükségességét hangsúlyozta.

A Gruzzl Ferenc dr. előadásában elmondottak a malomipar nagy érdeklődésére tarthatnak számot. Nagy melegséggel üdvözljük az előadónak azt az álláspontját, hogy a minőségi vetőbúzaexport leszámításával, a magyar búzafelesleg liszt formájában kerüljön a háború után kivitelre. A malomipar kétségtelenül hajlandó lenne a szabadforgalom idején olyan búzaárrendszer bevezetésére, amely a diagramban kifejezett búzaminőséghez képest lépcsőzetes ártöbbletet biztosítana a minőségi búzára. Helyes lenne, ha ezt a kérdést a Gruzzl-féle kezdeményezés alapulvételével már most napirendre tűznék a gazdaságszolgálat és a malomipari érdekképviselet kiküldötteiből alakítandó munkabizottság és a malomipart érdeklő átmenetgazdasági problémák tárgyalása során kidolgoznák a háború utáni új búzaárrendszert. Természetesen laboratóriumok létesítésére és a minőségi búza felárlának viselésére a malomipar a háború után is csak akkor gondolhat, ha megfelelő racionalizálás és a lisztipiac megfelelő megszervezése révén mentesülni fog attól az elviselhetetlen és közgazdaságilag is elvetendő árrombolástól, amelyik a trianoni korszakban a malomipar terén olyan fájdalmas eredményekre vezetett.

JÓLESIK A PIPA MERT
OROSZLÁNÁSZITA



ROSOZILAM szitaselymek
vedjegy magyarországi vezérképviselete

Roseth György

Budapest, V., Katona József-utca 27. szám
A Magyar Molnár Lapja szerkesztőségének helyiségével szemben.

Kívánatra szívesen megküldöm
új árjegyzékemet

olcsó árainkkal



Speciális kazánrepedés- és maródáshegesztések

Malomipari gépek, traktor- és autógépek, hengerek, főtengelyek stb. hegesztése

CSILLAG és WOLF „Elektrohegesztő-Ipar”
BUDAPEST, XIII., HUBA-UTCA 5/A. TELEFON: 490-317

ÚJ MALOMGÉPEK

Smirgliköpenyes hámozók
Tarárok
Daratisztítók
Síkiszták
Magtisztítók
Hántolók, köleshántolók stb., stb.
Raktárról azonnal szállít:
KLEMM SZILVESZTER
általános gépkereskedelmi vállalat
UJVIDEK, Országzászló-tér 6/I. Tel.: 40-90

Keresünk kb. 50 kVA

generátor

3 fáz. 380/220 V, vagy 220/127 Voltra 50 per. gerjesztővel, szabályozóval, hozzá

szívógázmotor

használat is. — Cím a kiadóhivatalban.



WOLFNER

GÉPSZÍJ

VILÁGHÍRŰ

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség
Budapest, IV., Károly király-út 26.

Csak röviden és halkán...

Józan emberi fogalmak szerint, minden emberi munka eredményes végzéséhez az érzékszervek harmonikus összműködése van elsősorban szükség. Egyes foglalkozási ágak szerint azok az érzékszervek fejlődnek, idomultnak jobban és a tökéletességet megközelítő arányban, amelyekre a dolgozó embernek, akhöz, hogy dolgoz jól végezhesse, leginkább szüksége van. Például: az ősfoglalkozása emberek közül, a parasztnak a labára van szükség, hogy a gyaloglást jól bírja az eke után. Ugyanez a jó szem, tehát figyelmesség is kell, hogy legyen, hogy észreveggye, ha az eke orra nem jól hasítja a földet, a lémez nem fordítja rá a másik barázdára. Erős karokra van szüksége, hogy „vágjon olyan sűrű rendet a réten, kilenc kistány se szedje fel a héten.” A pástőrebernek messzelátó, éles szemekre van szüksége, hogy már messziről felismerhesse az idegen kártékony embert, vagy vadállatot, mielőtt az megzavarhatná a békésen legelésző nyáját és kárt tenné abban. A kovácsnak a karja erősödik a gyakori pöröly emelgetéstől, a szeme edződik a tűztől, megszokja, hogy biztosan felismerje a tűzben hevülő forrasztásra szánt vasdarabok hőfokát, azokból a kékesben játszó lángosokból, amelyek a vas olvadásfoka körül jelentkeznek. Minden érzékére szükség van akkor, mikor egy kényes paripa patkolásához a ló paláját nyesegeti. Az asztalosnak a karja erősödik a gyaltasztástól, a fűrésztaszítástól, de a szeme éberen figyel, hogy a fűrészt egyenesen vagy görbén, a kirajzolt formának megfelelően járjon. Meg kell szoknia a formák, idomok, finom kiformálásának fortélyát. A hegedűn játszó muzsikuskának a füle, tehát a hanghallása, az ujjhegye, amellyel kicsalja a hangokat, az időmérték iránti érzékenység, ezek azok, amik művészzé fejleszthetik a mesterségében. A festőnek a szeme, az arányok betartásának törvényszerűsége, színérzéke, az ecset biztos és felette érzékeny kezelése, ezek együtt lehetnek csak értékmérők, alkotásait illetően. A szobrásznak ugyancsak a szemérméke, a véső kezelésének minél tökéletesebb fortélyja a fontos, mert érzékeltetnie kell, hogy milyen ültetésekkel tudja kihozni a forma plaszticitását. Az orvos érzékeny fülével hallgatja a tüdő, vagy a szív zörejét, kopogtatással nyomozza ki a belső daganatot. Vagy ha külső tünetről van szó, érzékeny tapintással, a hőmérsékletéről ítélve állapítja meg a vörös és fehér vérszéklet arányát, abból, hogy van-e kérszükség, avagy ölmivizesborogatással is eltüntethető a kellemetlenül fájdalmas daganat... És így tovább folytathatnám a végkimerülésig. Maradjunk azonban a molnárkodás mellett. Hogy valóban lehet-e arról beszélni, hogy a molnár, pont ő, „függetlenítheti” magát érzékszerveitől? En mint molnár kimondom hangosan, hogy ha van foglalkozási ág, amelyek gyakorlatához az egész ember összes érzékszerveinek harmonikus összműködése szükséges, akkor e tekintetben a molnármesterség első helyen áll. A molnártól a „szemfüleség” el sem vitatható, sem az semiféle fantazmagóriával nem helyettesíthető. Amint hogy nem lehet elképzelni Dohnányi Ernő, Zathureczky Ede zongora, illetve hegedűművészeket érzékszerveik felfüggesztésével.

Mielőtt bővebben firtatnám ezt a „függetlenítést” mint teóriát a molnárral kapcsolatban, próbáljuk meg átismerni más foglalkozási ágakra ennek lehetőségét, hogy az abszurdumot még jobban kidomboríthassuk:

A paraszt: Dugja be az orrát, fülét, mielőtt az ékét beleakasztja a parlagba, hogy ne hallja a pacsrta felemelő, szárnyató énekét, ne érezze a fel-forgatott friss föld mindent sejtető, termést ígérő kellemes szagát, kössön egy párnás széklet az eke két sarva közé, üljön a teletjébe aztán: gyűlé... A többi bizza a lovára... Ne erőltesse a derekát, a karjait a kasza lendítésével, vegyen egy kézikaszáló gépet, azt tolja az orra elé, legyen napvédő szemüveget és azon át nézze a halomra hulló tengernyi szines virágszirmot...

A pástőre: Ne erőltesse messzelátó szemét, csináljon magának golyócsapágyas apró kerekeken járó drótszűrőt, amely körülvézi a legelésző nyáját, de a nyáj haladásával tovább halad, egy nap-motor által vontatva...

A kovács: Mérje meg hőmérővel az összeforrasztandó törött kocsiengelyvégeket, mielőtt az üllőre helyezi, vagy a hidraulikus prés alá...

Az asztalos: Szerezze meg Ferkó fiam találmányát, a villamosság által taszítható gyalt... (Csunyán kicsúfoltam a pockot mikor elem állt a találmány rajzával. Ugy látom, kár volt.) Nos, ha már ezt a gyalt megindította, üljön fejtáborba, nézzen a levegőbe... Ha pedig fűrészelni akar, csináljon magának kézi szalgafűrészt. A tulipános ládára ne kézzel, villamos festékszóróval hintse rá a szines virágokat...

A cigányprimás: A banda általában, ne erőltesse az ujjhegyeit, fogja hangmérővel ellátott csipesz közé és húrokat, a vonót, kösse össze automata mozgató szerkezettel...

Az orvos: Hajtsa a fenébe a fülhallgatót, illesse a rádiómikrofont a pasas mellére vagy a há-

lára és rádió hallgassa le a „zörejeket”.

A festőművész: Dobja a sarokba összes ecsetjeit, palettáját, vegyen ugyancsak villamos festékszórót, amelyben a színek összes arányait elhelyezheti tubusokban és a gép mint a forgópisztoly automatikusan odafordítja simán a kívánt színárnyalattal telt tubust, vagy pl. egy kis kézikerek forgatásával...

A szobrász: Ne vesződjön a véső edzésével, ételével, vegyen egy „centrort”, amelybe minden idomnak megfelelő carborandum tárcsák berakhatók, azokkal formálja ki pl. az orr ívelését, a száj macasságát, a szem vágását, általában a markáns arc vonásait... Pl. „Kati bajban”, vagy a „Busuló juhászt”... Itt aztán már megint azt kell mondanom: Elég! Mert szintén folytathatnám a végkimerülésig. Térjünk vissza az említett két füzetecke gondolatmenetéhez, vagyis nézzünk szembe — molnárszemmel — a „felfüggeszthető” vagyis „függetlenített” érzékszervekhez.

Az én egyéni molnár felfogásom szerint, a malom nem amlóbusz, a molnár nem soffór, tehát nem tarthatja a kezét állandóan a hengeres-örögök igazító kerekein. Nem csak azért, mert pl. egy 24 rendszerű automatikus „magasörlés” végző malomnak negyvenötig igazító kereke van, a molnárnak meg csak két keze... Azt azonban minden valamirevaló molnárnak tudnia kell, mint ősi molnár-regülit, hogy a malom, ha már be van igazítva, nem szabad azt piszkálgatni. Aki molnár, mindögyre igazítja a malmát, az nem biztos a dolgában, az vagy csak „félmolnár” vagy „übermüller”...

Az a fellelés, hogy 24 járatlalt megoldható a magyar („magas”) műrlés az ő közel háromszáz néven nevezhető fajtájával, nagyon merész. Aki ezt a fellelést megkockáztatta, annak vajmi felületes

Koller-járatot

keresünk megvételre. — Ajánlatokat „NAGYTELJESÍTMÉNYŰ” jellegre Blocknerhez, Városház-utca 10. szám.

fogalmat, tehát az örléstől általában. Egy egyszerű kis nadrárszítás, szájbéres palackmalom, már a múlt század közepén, tehát százszázötökkel ezelőtt: Egyszer „erklizelt” (roppantol) négyezer srótol, kétszer stráfolt, háromszor felöntötte az aprókorpát, háromfajta darát osztályozott és tisztított, ezeket egyenként „auflozolta” a háromfajta darából származott örlő-darceket egyenként háromszor felöntötte, a kiörlés-maradékot az auflozolásból maradt héjrésszel együtt ugyancsak háromszor felöntötte. Ez összesen huszonöt felöntés. De ez csak egyszerű vasműrlés volt és nem „magasörlés”. Azonban már ebben megmutatkozott a hajlóerővel való takarékoság mellett, a molnár ama törekvése, hogy inkább többször öntsön vissza, mintsem szoritva, melegen örlődjön. Az arnyalatokat is biztosabban ki tudja hozni. Egyben ebben már érvényesült a molnárok ama szigorú regulája is, hogy: „egy lat piszok elronhat egy mázsa pástétomot...” A cél volt: minden fajtát, arnyalattól, külön felönteni. Mert ha keverve öntötte fel a fajsúlyra nézve értékesebb félterméket a kevésbé értékessel, a lisztet nem tudta külön választani, ami érthető.

Hogy a „magasörlés” az ő már sokszor hangoztatott háromszáz fajtájával huszonnegy felöntéssel végezhető volna, ez épp annyira képtelenség, mint amennyire jellemző arra, aki ilyen beledob a molnár közvéleménybe. Ilyen „kuncot” nem tud csinálni még egy mai „übermüller” sem. Kár tehát a maszlagolásért.

Öreglegény.

Gabona-, termény- és olajmagárok februárban

A gabonaneműeknél, hüvelyeseknél, valamint néhány egyéb terméknél engedélyezett árlepcső figyelembevételével a februári terményárak a következők:

	Kiinduló februári árak 100 kg-ként	február 1-15-ig	február 16-29-ig
Búza, szokványminőségű, legalább 78 kg-os,			
február 1-15-ig	40.—	42.75	43.—
február 16-29-ig			43.—
Rozs, szokványminőségű legalább 75 kg-os,			
február 1-15-ig	37.—	39.75	40.—
február 16-29-ig			40.—
Takarmányárpa, legalább 65 kg-os			
február 1-15-ig	36.—	38.75	39.—
február 16-29-ig			39.—
Kopaszárpa, február 1-15-ig	50.—	52.75	53.—
február 16-29-ig			53.—
Zab, szokványminőségű, legalább 41 kg-os			
február 1-15-ig	40.—	42.75	43.—
február 16-29-ig			43.—
Köles, rostalt üszögmentes			
február 1-15-ig	40.—	42.75	43.—
február 16-29-ig			43.—
Hajdina, legalább 60 kg-os			
február 1-15-ig	40.—	42.75	43.—
február 16-29-ig			43.—
Cirok, 95%-os tisztaságú	38.—	38.—	38.—
Csöveskukorica, 20.5% vizaralommal	20.80	25.90	
Morzsolkukorica, 20.5% vizar.	28.10	33.—	
Viktóriaborsó	65.—	65.—	
Expressborsó	60.—	60.—	
Szegesborsó, 95% tisztaságú	50.—	50.—	
Csicsriborsó, 95% tisztaságú	65.—	65.—	
Napraforgómag	70.—	74.20	
Repcemag	88.—	88.—	
Tavaszi vagy őszi lenmag	100.—	100.—	
Tökmag	90.—	90.—	

Fenti árak a legmagasabb és legalacsonyabb termelői árak és az ország bármely feladóállomására vonatkoznak.

A malmok részére kereskedelmi örlés végett (hántolás végett) jogosított kereskedők által átadott gabonaárak, bármely állomáson való rakva, helyi szállításhoz pedig a kereskedő költségén a malomba (raktárba) beszálítva 100 kg-ként 1.50 pengővel magasabb az állomási termelő áránál.

A kereskedelmi örlésre kijelölt malmok a bázára szóló gabonavásárlási utalvány kiszolgáltatásával egyidejűleg 100 kg-ként 8.30 pengőt kötelesek a Gabonaforgalmi Központnak búaegyenérték fejében lefizetni. Rozsra szóló gabonavásárlási utalvány kiszolgáltatása esetén a Gabonaforgalmi Központ 100 kg-ként 6.50 pengőt térít meg a malomnak.

A vásárlásra feljogosított országos és körzeti kereskedők a megállapított termelői árakhoz bármely feladó állomáson vasúti kocsi, illetve uszályba rakva, helyi szállításhoz pedig a tárolás helyén kocsi, illetve tartózkodásánál eladásnál csicsriborsónál, szeges borsónál és cirokmagnál, átvevés címén 100 kg-ként legfeljebb 5 pengő illetéket felszámítani, amelyből 2 pengő illetéket a helyi kereskedőtől, Kopaszárpa után azonban csak 2.50 pengő, melyből a helyi kereskedőtől 0.80 pengő illetéket meg. A helyi kereskedő bevásárlója, valamint a helyi kereskedő a részükre megállapított átadási áron felül Viktoria borsónál és expressz borsónál szeptember 15-től kezdve minden hónap 1. és 16. napján 100 kg-ként 0.50 pengőt számíthat fel az átvevő kereskedőnek, tárolási, kezelési és kamatköltség fejében. A kereskedők úgy az egymás közötti forgalomban, mint a fogyasztók részére történő eladásnál — a részükre megállapított kereskedői ártöbbleten túlmenően — szeptember 1-től kezdve minden hónap 1. és 16. napján 100 kg-ként csicsriborsónál, szeges borsónál és kopaszárpanál 0.40 pengőt, cirok, repce után 0.60 pengőt számíthatnak fel a megállapított termelői árakon felül, tárolási, kezelési és kamatköltség címén.

Az árlepcső folytán előállott magasabb ár természetesen vonatkozik a vámmalom vámkeresményére is és a kereskedő az emelkedő árkülönbözetet köteles a malomnak megfizetni, tekintet nélkül arra, hogy a vámkeresmény melyik időből származik, vagyis az esetben is, ha a malom — a neki biztosított jogánál fogva — a vámkeresményét 2-3 hónapon át gyűjtötte össze 150 mázsa mennyiségre.

Az összes

Rendeletszerű malmi könyvek

a legjobb kivitelben kiadói-hatalunkban kaphatók

Malmának jövedelmét fokozhatja, ha kevés befektetéssel beállítja a

„REX”

legújabb és legfőképesebb

vetőmagtisztító gépet,

minden teljesítményre.

Arajjalattal készséggel szolgál:

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG

malomépítész, gép- és rostalemezgyár, Budapest, X., Szilávy-utca 20-30. (Cergely-u. sarok)



H I R E K

Kutató Ádám elment . *)

Hétfőn beszélgettem vele a M. M. L. szerkesztőségében, az ő külön kis szobájában. Szombaton hiába kopogtattam, máshonnan hangzott: szabad... A Gondviselés különös kegyelméből azok közé a kiváltságosok közé soroltatt, akiket szorgos, a közösséget mindig lelkiismeretesen szolgáló munkájukból szilított el az örökkévalóság útjára...

Akkor vesztette el családi örökségét, vagyonát, amikor más — aki oldam tudott a lelkiismeret, a magyarsághoz tartozandóság nadrágszíjában — meggazdagodhatott... Életével bizonyította, hogy Szögedének tenger vérről áztatott földje, ahol az ő bölcsője ringott — kötelez... Mint az 1914—18-as háború szépen dekorált tisztje, ott volt az első között, akiknek golyók jártak át törékeny testét, hogy aztán felépülve, újból oda tartsa golyófogónak azért a darab földért, amelyet nem csak otthonának, hanem hazájának is vallott. Ő elment, helye üresen marad a levegőben, az élet halad tovább. De az emlékezete helyben marad mind azok lelkében, akik közelebből ismerték az ő mindenkor szolgálatra kész szeretetreméltó egyéniségét. En, a magam részéről, ezekben a sorokban teszem le a szeretetteljes megemlékezésem az „útszelen”, de a talaj legmélyebbéből fakadt, soha el nem fojnyadható virágait, az ő frissen hantolt sírjára.

Öreglegény.

*) Herezeg Kornél.

Névváltoztatás. Dr. Szemernik Imre pénzügyminiszteri osztálytanácsos — a pénzügyminisztérium által a Gabonaforgalmi Kirendeltséghez beosztott szakértő — a Kormányzó Úr Ó Főméltósága legfelsőbb engedélyével családi nevét, nemességének és „ladoméri” előnévének érintetlenül hagyása mellett *Ladoméry* névre változtatta meg. — *Mihalovics István* főmolnár, jánosthalmi lakos, belügyminiszteri engedéllyel nevét *Polyondi*-ra változtatta.

Jeligés hirdetőik címe nem közölhető. Már többször közöltük olvasóinkkal, hogy jelige alatt feladott hirdetések feladóinak neve és címe nem közölhető, mert a jelige alatt hirdetőik szándéka éppen az, hogy címük ne kerüljön nyilvánosságra. Az utóbbi időben ismét igen gyakran érkeznek hozzánk levelek, melyben jelige alatt feladott hirdetések feladóinak címét kérik tőlünk. Kérjük olvasóinkat, hogy a felesleges levelezés és az idővesztés elkerülése végett a jövőben jeligés hirdetőik címét ne kérjék, hanem amennyiben a hirdetésben foglaltak bárkit érdekelnek, úgy érdeklődésüket zárt levélben kiadóhivatalunkhoz küldjék be s mi a levelet a hirdetés feladójának haladéktalanul továbbítjuk.

A Schmidt és Császár Gőzmalom a közellátásiügyi minisztérium engedélye alapján budapesti malomtelepén nagyobb mennyiségű búza hántolását kezdte meg. A rizs pótlására szolgáló gyártmányt a malom „Riza” név alatt fogja forgalomba hozni.

Újabb elismerés a Molnár Könyvtár IV. kötetének. A Molnár Könyvtár IV. kötetének átvétele alkalmából egyik adóhivatal főnöke a következő levelet intézte hozzánk: „Köszönettel vettük az új forgalmazási rendelet malomipari vonatkozásai c. értékes műnek IV. kötetének példányát, melyet a hivatalos használatnak már át is adtam. Az igazán tartalmas megfizető ajándékért őszinte hálánk kifejezését tolmácsolva, vagyok tisztelettel Aláírás.”

A magyar gyáripar történetének megírása. Gazdasági szakirodalmunk már régóta nélkülözi egy egységes szempontok szerint megírt egyetemes magyar gazdaságtörténetet. Az elmúlt év folyamán dr. *Futó Mihály*, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara s. titkára *Storia della grande Industria Ungherese* címen írt egy összefoglaló monografikus tanulmányt a magyar gyáripar kialakulásáról. Mint értesülünk, most a kiváló fiatal közgazdasági író négy kötetnyi terjedelemben tervezi megírni a magyar gyáripar történetét. Az első kötet, amely a közeljövőben már meg is jelenik, a kezdeti időktől 1881-ig tárgyalja gyáriparunk történetét. A hazai malomipar is érdeklődéssel várja a munka megjelenését, amely nyilván részletesen fog foglalkozni azokkal az erőfeszítésekkel, amelyek a múlt század közepétől kezdve a magyar malomipart a világ első malomiparává emelték. Budapestet pedig az északamerikai Mineapolis mellett a világ legnagyobb malomipari géopontjává.

— A kiörlési százalék leszállítása megmentette a kismalmokat a birságoktól. Az elmúlt esztendő 90%-os kiörlése lehetetlen feladatok elé állította a kisebb malmok tulajdonosait, minek következménye természetesen a borságok özöne volt. Az új gazdasági év kiörlési arányai olyként vannak megállapítva, hogy azoknak kisebb malmok is meg tudnak felelni, minek következtében természetesen kevesebb a panasz és az elégedetlenség. Az e tárgyban hozzánk érkező levelek kiemelik egyet, melyben a levél írója szövegesen a következőket írja: „Visszagondolva az elmúlt esztendő kiörlési rendeltet (85—90%) és minden malomra kötelező kiörlésre, elmegy a kedve egy falusi molnárnak az iparüzéstől és nemcsak a szaklapnak, hanem a vámmolnárságnak és örökre búcsút akartam mondani. Pedig még a legjobb öregapám is molnár volt a Bakony körül folyó kis vízeken. Abból a fűrő-faragó fajtából való, aki maga csinálta a malmát, annakidején, amikor még nem voltak a kis vámmalmokra lehetetlen rendelet. De csak lártunk és vártuk sorsunk jobbrafordulását, ami 1913 augusztus 1-ével meg is történt, a kiörlési százalékot visszaállította Közellátási Miniszter urunk. Most már nincs alkalma az ellenőrnök a feljelentésre. Hogy aztán a rendelet megváltozott, köszönjük a Főszerkesztő úrnak, akinek oroszlórszere volt ebben és kérem csak tovább küldeni a szaklapot, csatolva hozzá befizetési csekklapot, hogy a fizetési kötelezettségnek is eleget tessek. Mert jeles költőnk azt mondá: Ember küzdj és bízza bízzál! Maradok öszinte tisztelettel: Aláírás.”

— **Európa a rizs-önellátás felé.** Már a jelen háború kitörése előtt is belterjesztés folyt Olaszországban, Spanyolországban, Portugáliában és a Balkán déli szegélyein. A háború kitörése óta a tengeri forgalom elakadása után az említett államok rizstermő területeiket lényegesen fokozták és 1942-ig évi rizshozamuk már elérte az 1.1 millió tonna mennyiséget, ami az európai szükséglet közel egyharmadát fedezi. Emellett más államokban is egyre sikeresebb kísérleteket folytattak az európai éghajlati viszonyoknak megfelelő rizsfajták kitenyésztésére és termelésére. E törekvések során Bulgária a háború előtti 3.000 hektárnyi rizstermő területét 15.000 hektárra emelte s 1942. évi terméshozamából saját szükségleteinek fedezése mellett már 10.000 tonnát Németországba is kivihetett. Törökország az elmúlt évben több mint 70.000 tonna rizst termelt. Horvátországban és Albániában pedig a jelen háború során már 22.000 hektár területet vettek rizsművelés alá.

Hazánkban is történtek megfelelő kísérletek a rizstermesztésre. Állami támogatással az elmúlt évben főleg a Tisza völgyében, a Körösök mentén és a Hortobágyon kezdtek meg a rizstermesztést. A termés mennyisége azonban egyelőre még csak a belső szükséglet egy töredékét képes fedezni. Hogy e téren még mekkora lehetőségek állnak a magyar rizstermesztés előtt, megvilágítja a román példa. Romániában 1933-ban még csak 400 hektár területen termeltek rizst, 10 évvel később, 1943-ban pedig már több mint 2000 hektáron. Német mezőgazdasági szakértők szerint Romániában ezenfelül még 70.000 hektár lenne alkalmas rizstermesztésre.

— **Norvég gabona beszolgáltatás.** Norvégiában a gazdák eddig 250.000 q gabonát szolgáltattak be. Ez a mennyiség 80.000 q-val haladja meg az előző év megfelelő időszakában beszolgáltatott gabonamennyiséget. Az idei termésű gabona minőségileg is lényegesen jobb a múlt événél.

MAGYAR LAJOS

GÉPSZÍJ- ÉS MŰSZAKI BŐRÁRUGYÁR
R É S Z V É N Y T Á R S A S Á G

Budapest, V., Katona József-utca 9-11
Telefon: 113-703 és 120-262

GYÁRT:

bőr-hajtószíjakat, műszaki bőrárúkat, textil-technikai bőrárúkat legjobb minőségben, elsőrendű kivitelben. — Szakszerű tanácsadás minden szíjtechnikai kérdésben.

*Triumphflex-gépszíj
a modern gépi üzem
legjobb hajtószíja*

Az összes
**Rendeletszerű
malmi könyvek**
a legjobb kiviteiben kiadóhivatalunkban
kapkaphatók

MEGHÍVÓ

A Főmolnárak Országos Szövetsége 1944. évi február hó 2-án, d. e. 11 órakor Budapesten, VI., gróf Zichy Jenő-u. 4. sz. alatt, az Országos Iparegyesület székházában választmányi ülést tart, amelyre a választmányának hivatalbóli és választott tagjait ezúton meghívjuk.
Tárgy: Folyó ügyek, közgyűlés előkészítése.
Főmolnárak Országos Szövetsége elnöksége.

— **Elismerés a szaklapnak.** Egyik dunántúli előfizetőnk feleségétől kaptuk a következő sorokat: „Kedves Főszerkesztő Ur! Nagyon szépen köszönöm kedves sorait. Igazán jólesik, mikor ilyen megértő a szegény emberrel. Bizony nagyon nehéz napokat élünk, az uram igen rosszul keres, sokat kell nélkülözni, csak az Istent kérjük, segítsen át ezen a nehéz helyzeten. Nincsen senki, aki megértően bennünket, ezért olvastam olyan nagy örömmel Főszerkesztő Ur kedves sorait. Mi is minden jót kívánunk. Aláírás.”

— **Kétezer vagón román búza Finnországnak.** A finn-román kereskedelmi tárgyalások során a két ország megállapodott abban, hogy Románia Finnországnak 2.000 vagón búzát szállít. A jelentős búzamenyiség szállítását — hír szerint — már meg is kezdték. Az elmúlt gazdasági évben Romániában rekord, búzatermés volt, aminek folytán Románia még ma is jelentős búzafelesleggel rendelkezik. A rendkívüli nagy terméseredmények főleg a német szakemberek irányításának köszönhetőek. A rekord átlageredmények mellett azonban lényegesen fokozta a ma rendelkezésre álló készleteket a jelen háború során gazdasági kiaknázásra Romániához csatolt rendkívül termékeny Transisustria bő búzatermése is. Arra vonatkozóan nem állnak rendelkezésre hírek, hogy a most folyó gazdasági évben Transisustria bőven termő területeit megművelték-e és bevetették-e a románok.

— **Feketébb kenyér Angliában.** Angliában a kenyérlisztet kevert belföldi termelésű liszt mennyiségét újra csökkenteni kellett. Utasították a malmokat, hogy az eddigi 7,5 százalék importliszt helyett azonnal 10 százalék importlisztet keverjenek a kenyérlisztbe. A kenyér tehát ismét feketébb lesz — állapítják meg az angol lapok.

— **Bulgáriában kötelező a vetőmagtisztítás.** Igen érdekesek azok a mezőgazdasági politikai intézkedések, amelyekkel egyes délkeleturópai nemzetgazdaságok igyekeznek mezőgazdasági termelésük minőségét jelentősen feljavítani. Ez erőfeszítések vonalán áll az a bolgár rendelkezés is, amely egész Bulgária területén kötelezővé tette a vetőmagtisztítást. Minden község köteles vetőmagtisztítógépet beszerezni. A vetőmagot a jövőben ellenőrzik és azokat, akik az előírt tisztítás mellőzésével vetnek, súlyosan megbüntetik.

— **A kanadai búzakiviteli árak emelése.** Stokholmon keresztül érkezett hír szerint a kanadai Búzakiviteli Hivatal a kivitelre kerülő búza árát bushelenként 125 centről 147 centre emelte fel. Ez az áremelkedés azonban — az USA-val kötött árrögzítő megállapodások alapján — nem vonatkozik az Észak-amerikai Egyesült Államok területére irányuló búzamenyiségekre. Az e-rendelt áremelés nyilván az elmúlt gazdasági év gyengébb terméseredményeinek a következménye, amelynek folytán a kanadai észak-amerikai és délamerikai búzatermő területek felhalmozott búzakészletei már eddig is jelentősen megcsappantak.

— **Anglia nem vásárol argentin búzát.** Az ez évben lejáró és az argentin búzára vonatkozó szerződést Anglia nem akarja megújítani és a szükséges búzát más országokban szándékozik Anglia felvásárolni. A megtorlás nem mondható teljesen igazságtalannak, mert Argentína éveken keresztül ellátta Angliát búzával, holott rekompenzációként csak zárolt fonthoz juthatott.

Az Ön malomüzeme is gazdaságos lesz, ha modern

EMAG MALOM- GÉPEK KÉL

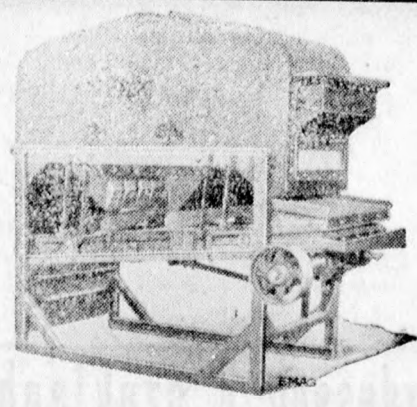
DOLGOZIK

Táviratcím: EMAG
Telefon: 298-960



Gyártjuk az összes malmi gépet
a legkisebb malmok részére is!

EMAG BUDAPEST,
IV., VÁCI-ÚT 19
(ezelőtt ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RT.)



Gabonakereskedelmünk méltatása

Vitéz Takách Gyula min. osztályfőnök, a Gabonaközpont vezetője egyik közgazdasági lapunkban érdekes cikkben rajzolja meg a magyar gabonakereskedelem jelenlegi helyzetét. Kiemeli, hogy a kormányzat elgondolása a gabonakereskedelem új alapokra helyezésénél egyrészt az volt, hogy az átmeneti háborús nehézségek áthidalásához központilag jól irányítható, megbízható kereskedelmi szervezet álljon rendelkezésre, másrészt pedig az azelőtt túlsúlyban zsidó kézben lévő gabonakereskedelem keresztényesítése. Az átszervezés kezdetén egy-kétszerű megoldással kísérleteztek. A folyó gazdasági év gabonaforgalmának szabályozásakor azonban az az elgondolás jutott előtérbe, hogy a háborúval járó korlátozások mellett a gabonaforgalmat a lehetőséghez képest mentesítsék az egykéz-rendszer megreviségétől és a forgalom lebonyolítását önálló gabonakereskedőkre bizzák. A cikk írója megállapítja, hogy az 1943-44. gazdasági év első, nehezebb felén túlvagyunk, az új gabonakereskedő szervezet és rendszer megállta a helyét. Amikor örömmel értesülünk az elért megnyugtató eredményekről, nem tekinthetünk el ezúttal sem annak hangsúlyozásától, hogy a malomipari gabonakereskedői tevékenységét a háborús nehézségek elmúltával ismét folytatni akarja. Sőt talán az új alapokra fektetett gabonakereskedelem első nehézségeinek legyőzése után az új gazdasági évtől kezdve módját lehet majd ejteni, hogy egyre több megfelelő tőkével tárolóhelyiséggel és üzleti összefüggéssel rendelkező malomvállalat kapcsolódjon fokozatosan be a gabonakereskedelmi hálózatba.

Fuvarlevél-elszámolás

A Gabonaforgalmi Központ az országos és körzeti kereskedőket 70. számú körlevelében kötelezte arra, hogy a Gabonaforgalmi Központ szárazbélélyezőjével ellátott és számozott fuvarlevelekről elszámolást nyújtsanak be. Az elszámolás egyelőre a december 31-ig eltelt időszakra vonatkozik. Az elszámolási űrlapba a fuvarleveleket tételenként kell bevezetni *emelkedő sorszám szerint* és be kell írni a megfelelő kockába a *vasúti kocsis számát is*, amelyben a szállítmányt elszállították. Ez az elszámolási kötelezettség a liszt tekintetében a malmokra is vonatkozik. Természetesen a fuvarlevél darabszámáról minden malom el tud számolni, mert hiszen a szárazbélélyező fuvarlevél szigorú számadási nyomatvány, amelynek rendeltetésellenes felhasználása súlyos visszaélés lenne. Arra azonban a malmok többsége nem tud vállalkozni, hogy utólag kiadott utasítás alapján a sorszámokat is beírja az űrlapba, mert hiszen erről megfelelő feljegyzések nem készültek. Ha az illetékes tényező ezt a közérdek szempontjából fontosnak tartotta, már előzetesen kellett volna megfelelő utasítást adni, hogy a malmok erre felkészüljenek.

Kérjük a *Gabonaforgalmi Központot*, hogy a sorszámokhoz ne ragaszkodjék, mert ennek az előírásnak a malmok többsége *ma már nem tud megfelelni*. Meggyőződésünk szerint elég a fuvarlevél-darabszámot megfelelő mennyiségi elszámolás. Ha pedig a sorszámok nyilvántartására feltétlenül szükség van, a gazdasági év második felére nézve még lehetne ilyen utasítást kiadni, csak *utólag nem lehet a sorszámok bejegyzését az érdekeltektől megkérni*.

A szaklap késedelmes postai kézbesítése

Az utóbbi években a háború okozta vasúti korlátozások miatt természetesen a postai kézbesítés is késedelmes. Ennek egyik fő oka az, hogy a Budapestre este későn kiinduló vonatok nagyrészt megszüntek s így az este postára adott újság csak másnap kerül elszállításra. Természetesen ezen a mai körülmények között segíteni nem tudunk, annak ellenére, hogy igen gyakran kapunk reklámúlvonalakat. Tudjuk, hogy különösen nagyszámú malmi alkalmazott olvasóinknak a legkedvezőbb volt, hogy lapunkat szombaton kapta kézhez, mert a rendelkezésre álló vasárnapi munkaszüneti napon nyugodtan el tudta olvasni az újságot. Vannak azonban vasúti vonalak, ahol ma is simán megy a szállítás s ennek következtében a kézbesítés sem szenvedhet késedelmet, ezzel szemben a tőle nem távol eső helysége, mely más vasútvonal útvonalán fekszik, már a késedelmesen kézbesíthető zónába jut. Az érdekes olvasó hamar feltalálja magát s elibemegy a postának, miként azt egyik előfizetőnk írja a következőképpen: *"Nagyon kérem, szíveskedjenek a lapot rendszerben feladni, hogy legalább mindig vasárnap megkapjam, mert csak szerdán szoktam megkapni, holott Szombaton szombat délre kézhez kapják a lapot. En alig várom, hogy olvashassam. Kérészem megismétlésevel, maradjon tisztelettel Urbán József s. k."*

Hirdessen a szaklapban!

A malomipari forgótökek értékállandósítása és a búzakötvény

A változó pénzérték állandóbb értékhez rögzítésének gondolata főleg olyan mozgalmos időkben szokott felvetődni, amikor a kereslet és a kínálat egyensúlyi helyzetének megbomlása következtében az árak rohamosan emelkedni kezdenek s ennek megfelelően a pénzérték süllyed, vagy pedig olyankor, amikor az árak vesznek süllyedő irányzatot, amellyel párhuzamosan a pénz értéke nő. Miután a gazdasági helyzetváltozások a nemzeti társadalom minden rétegét nem egyidőben érintik, hanem időben eltolódnak, egyeseket előbb, másokat később érnek el, a belőlük származó helyzei előnyöket, illetve hátrányokat se egyformán viselik a kérdéses nemzetgazdaság tagjai. Már pedig akár az előnyök, akár pedig a hátrányok aránytalan szétosztása nemcsak gazdaságpolitikai, de társadalompolitikai is hátrányos a nemzettest egészére.

Eppen ezért az ilyen mozgalmos időkben úgy a gazdaságpolitikusok, mint a társadalompolitikusok igyekeznek a termelés hozadékalkalúsát, illetve a jövedelemelosztást arányosítani. Mivel elődünk mai fokozottan gazdálkodásunk legfőbb jellemvonása a pénz és a hitel. Eppen ezért a két gazdasági tényezőt kell mindenekelőtt megóvnunk mozgalmos időkben az egészségtelen és váratlan kilengésektől.

Háborús időkkel együtt szokott járni a pénzmennyiség megszorodása mellett a javak mennyiségének viszonylagos lecsökkenése. Ez köznapin nyelven azt jelenti, hogy a piacon jelentkező sok pénz kevés árua talál, tehát csak drágán tud vásárolni. Minél drágábban tudunk vásárolni, annál kevesebbet ér a pénz. A pénz értékét tehát csak úgy tudjuk rögzíteni, ha biztosítjuk, hogy adott pénzmennyiségért egy bizonyos idő múltával is mindenkor ugyanannyi árut kaphassunk, mint amennyit a rögzítés idején kaphattunk érte. A pénz-értékrögzítés egyik előnyös alakjához folyamodott a közelmúltban pénzügyi kormányzatunk, amikor államkölessen nyújtására szóló felhívást boesájtott ki azzal a feltétellel, hogy esetleges pénzromlás esetén is a kölessen jegyzésének időpontjában fennálló pénzértéknek hátrányosabbat nem fog visszafizetni. A kölessenkötvényt búzakötvénynek nevezték el, s a pénzértékét búzaértékhez rögzítették. A búzaérték gondolata, amely a kötvénykibocsátás kapcsán az érdeklődés középpontjába került, tulajdonképpen nem új nálunk, mert már a múltban is szerepelt hasonló érték a hazai pénzpiacra. Közel húsz esztendeje annak, hogy megalkották a búzaárlévelekről szóló törvényt és ugyanez kb. két évtizeddel ezelőtt került sor egy búzára szóló értékpapír, az ún. búzapénztárjegy kibocsátására is. Ezek a példák azt mutatják, hogy a sajátos magyar gazdasági viszonyoknak megfelelően, már régebben felvetődött, sőt gyakorlatban meg is valósult az a gondolat, hogy teremtsenek egy olyan értékmerőt, amely különösen a magyar gazda gondolatvilágában otthonos — és ez a búza. A búzakötvény búzaértékre szóló fixkamatozású törlesztésű új állampapír. Az állam minden körülmények között visszafizeti azt az összeget, amelyet a búzakötvény ellenében beszéd, még abban az esetben is, ha a jövőben esnek a búza ára. Még az utóbbi esetben is a kincstár a kötvényeket és a szelvényeket 40 pengős q-kénti áron váltja be.

A búzakötvény említett előnye egyrészt alkalmasság arra, hogy a fölös vásárlóerőt helyes beruházások felé tereljük s ezzel a már-már egészségtelenül felduzzadt vásárlóerőt lecsapoljuk, másrészt alkalmasnak mutatkoznak a mai anyaghiányban egészségesebben nem fektethető tartaléktökének investálására.

A mai nyersanyaghiányban sajnos a malomipar sem gondolhat lassan elhasználódó gépi berendezésének, egyszerűen az ún. állótökének felújítására és pótlására. Ha az e célra tartalékokat összegeket pénz alakjában őrzi, az a veszély érheti, hogy évek múltával tartalékokat tőkét szétporlik. E felújítási tartalékalapok értékállandósításra is alkalmasnak mutatkozik a búzakötvény-jegyzés. A jegyzést egyébként a kormányzat folyó évi január 31-ével lezárja.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
DR. KARÁCSON JENŐ

Merkantill-nyomda, Budapest, VIII., Vajda Hunyad-u. 43. Tel.: 143 679
(Felelős vezető: Horváth Ferenc.)

NÁTRON PAPIRZSÁKOT

közvetlenül szállít minden méretben, minden örleményhez 2-3-4 és többért

PAPIR- ÉS PAPIRZSÁKÜZEM

BUDAPEST, III., ÁRPÁD FEJEDELEM-ÚTJA 47
Telefon: 154-505

1.000 drb. vételénél
50 kg-os háromrétű liszteszák 75 fillér,
ugyanaz erősebb külföldi nátronból
86 fillér.

Arajánlatot és mintaszákokat készséggel küld.

Az Anyaghivatal felhívására benyújtandó bejelentési ívek szakszerű kitöltését és betérjesztését megrendelőink helyett átvállaljuk.

A malmok gabonavásárlása

A Gabona- és Terménykereskedők Országos Egyesületének hivatalos lapja, az Arfolyamlapok cikket közöl a fenti címen dr. Szekács Miklóstól, az Első Budapesti Gőzmalom Rt. igazgatójától. A cikk ismerteti a gabonavásárlás tavalyi és idei rendszere közötti különbséget, s rámutat arra, hogy ezidén a terménykereskedő és a malom a nyílt piacon találkoznak összes s általában szabad megállapodás szerint szeresheti be a malom őrleési keretét bármelyik jogosított terménykereskedőtől.

Az idei rendszerrel szemben azonban malomipari részről az a panasz merült fel, hogy a fuvarátalány a szükségletet nem fedezi és hogy a vásárlási körzetek rendszere a kínálat és kereslet rugalmas egyeztetését, vagyis az állomáscserét megnehezíti. Terménykereskedői részről viszont az okozott nehézséget, hogy a termelő a eséplés befejezésétől számított 15 napon belül volt köteles gabonáját a terménykereskedőnek felajánlani, míg a malom a gazdasági év elején évi szükségletének csak 4/12 részét vásárolta fel. A kereskedelem kezén ennélfogva hatalmas készletek gyűltek fel, amelyekre szállítási rendelkezés nem volt adható, s így nehezen megoldható hitelezési és raktározási problémákat okoztak.

A cikk szerint ebből nem lehet azt az elvi következtetést levonni, hogy a malom nagyobb hányadot legyen köteles a kampány elején átvenni, mert ehhez a technikai lehetőség hiányzik. A terménykereskedő és a malomipari érdekeltség bizalomteli együttműködésével kell majd az új gazdasági évre nézve olyan egyszerű javaslatokat kidolgozni, amik az idei nehézségek kiküszöbölésére alkalmasak és ugyanakkor figyelemmel vannak a háborús gazdálkodás közérdekű szempontjaira is.

A magunk részéről egyetértünk a cikk következtetéseivel, azonban rá kell mutatnunk arra, hogy ehhez az eredményes közreműködéshez szükség volna élénk és hivatásmagaslatán álló malmi érdekképviseleti szervezetre, amely egyenlő tárgyaló félként állhat szemben a terménykereskedők kitűnően és agilisán megszerzett érdekképviseletével. Enélkül megint a déki malmok húznak a rövidebbet az új kampány előkészítése során.

Rozs őrleése búzamalmon

Nyílt levél Deák Illés főmolnár úrhoz, Dunaszerdahelyre.

Kedves Illés Barátom! Lapunk újkor megjelent számában egy igen figyelemreméltó cikket olvastam... és azzal kapcsolatban láttam egy érdekes őrleési vázlatot a metszettel.

Soraimmal nem célozom művedet kritizálni, annál kevésbé, mert mindig elismertem, hogy ügyeskedő és jó diagrammista vagy, melyből kétségtelenül megállapítható, hogy hosszú éveket töltöttél néhai Scheermann mester műtermében.

Eppen ezért csodálkozom azon kijelentéseden „hogy nem őrölnél rozst búzamalmon”. Amikor pedig jól tudom, hogy Te is tisztában vagy azzal, hogy ez már nem „probléma”, ami megoldásra vár. Csodálkozom azon is, hogy cikkedben nem közöltél a megoldás módját, több tanulni vágyó kartárs és malomtulajdonos részére. Pedig jól tudjuk, hogy van.

Ezért ne haragudj, hogy cikkedet ezzel a megoldási lehetőséggel kibővítem.

Bár osztom azt a nézetet, hogy kimondottan búza malmon körülményes és tényleg nem kifizető rozst őrölni, de figyelmen kívül hagytad, hogy a búza-malmod — pláne az általaad közöltet — egy-két óra alatt könnyen sima őrle malomná alakíthatjuk a következőképpen: Ha van az I. és II. töröthez tartalék hengereink 1-1 db, azokat rozsonörleéshez megfelelően rovátkolva tartjuk, — rozsolrás előtt az I. és II. töröt hengereket szétzedjük, az említett hengereket gyorsforgóként megfelelő módon hát-él ellen berakjuk — ha pedig még tartalék hengereink sincs — a búzaörleés alkalmával is bentlevőket fordítsuk össze a fenti módon, — majd a szítánál a goromba és, fiam darát a goromba átmenethez vezetjük. Ugyanúgy a II. törötnél is, miáltal daratizáló gépeinket — az I. és a 2. sima hengereinket kikapcsoljuk, — az I. és II. töröt deréjét pedig a 3. sima őrle hengerre vezetjük — feltételezve, hogy a szítánk bevonata a búzaörleéshez is helyes — így akkor már is kész a tökéletesen működő sima őrle malom és állítom, hogy a teljesítés terén sem marad a búzaörleés teljesítése alatt.

Minden esetre fáradságos, de megéri, mert nem költséges és ami fő, ilyen malmok azt a bizonyos 25 százalék rozst sem kénytelenek Halasra, vagy Pest megyébe, vagy a Nyírségbe valamelyik jól felszerelt rozsolró malomba bérörleésre küldeni.

És nem fog az a lesújtó és megdöbbentő eset előállni, hogy a 3 vagon termény leörleése után a rovátkák is leörleődjenek.

Ami pedig a búzaörleésre való áttérést, illetve visszatérést illeti, ez alkalommal tény, hogy a búzalisztek (kezdetben 1-2 zsák) rozsolás figyelembe véve azonban, hogy az EB. és az RL között nincsen árdifferencia, nem jelentékeny, a Fil. pedig az első őrletnél pótolható, mert tudjuk, hogy nem 26 százalék van 100 kg búzában.

Abban a reményben, hogy cikked kibővítésért nem fogsz nehezíteni, maradtam irántad őszinte tisztelettel, öreg barátod

Kiss István főmolnár.